

MESTNA *knjižnica* KRANJ

LETNO
POROČILO
2019

Kranj, februar 2020

Mestna knjižnica Kranj v letu 2019

Kratek povzetek

Mestna knjižnica Kranj je splošna knjižnica, namenjena uporabnikom vseh starostnih skupin in različnih interesov. Odziva se na potrebe okolja in prebivalcev. S svojim delovanjem pokriva področje 6 občin s 81.640 prebivalci. Knjižnično dejavnost izvaja v Knjižnici Globus v Kranju in krajevnih knjižnicah Cerklje na Gorenjskem, Jezersko, Naklo, Preddvor in Šenčur.

Mestna knjižnica Kranj je v letu 2019 prejela Veliko plaketo Mestne občine Kranj za dolgoletno delo in inovativne pristope na področju spodbujanja branja.

V letu 2019 je naraslo število aktivnih članov knjižnice, med njimi občutno na novo vpisanih. Knjižnica s širitvijo storitev, ki pritegnejo tudi tiste, ki vanjo prej niso zahajali, postopoma pridobiva nove člane.

Obisk knjižnice zaradi uporabe gradiva se je povečal, tako da smo obrnili negativni trend iz leta 2018. Še naprej se povečuje uporaba storitev Moje knjižnice, saj uporabniki veliko transakcij, zaradi katerih so prej prišli v knjižnico, lahko opravijo preko spleta. V letu 2019 je bilo izvedenih 1.775.000 transakcij (iskanje, rezervacije, podaljšanja gradiva), za tretjino več kot v letu 2018. V letu 2019 smo uporabnikom ponudili nekaj novih spletnih storitev: spletni vpis, naročanje medknjižnične izposoje, plačevanje terjatev v aplikaciji Moja knjižnica.

Izposoja gradiva že nekaj let počasi pada, tako kot v vseh knjižnicah v razvitem svetu. Razlogi so različni: spremenjene bralne navade, uporaba spletnih virov, splošen upad branja knjig, pomanjkanje denarja za nakup novega gradiva.

Prenovili smo otroški oddelek, ki je zdaj preglednejši in prijaznejši do otrok in družin. Pravljična soba pa je postala večnamenska, v njej se poleg pripovedovanja pravljic izvajajo tudi druge organizirane dejavnosti.

Povezujemo se s knjižnicami in podobnimi organizacijami doma in v tujini. Projekt programa Erasmus+, Family Literacy Works, se je uspešno zaključil, začeli smo izvajati dva nova, Cultural Heritage for the Future in CROSS. Vključili smo se v evropsko iniciativo Lighthouse Libraries, ki jo koordinira neprofitna organizacija Public Libraries 2030 v Haagu.

V oktobru smo začeli z dvema novima sklopoma večernih pogovorov: Novinarjev kalejdoskop (problematika medijske pismenosti, lažnih novic, raziskovalnega novinarstva ...) in Znanostjo na cesti (sodelovanju z zavodom Znanost na cesti, splošni javnosti približujemo in predstavljamo delo in dosežke slovenskih znanstvenikov). Pri obeh sklopih beležimo dober obisk, angažirano in kritično publiko.

Tedensko so v dveh skupinah potekali tečajji slovenščine za tujce, ki so se priselili v Kranj in okolico.

Promocija branja ostaja ena od pomembnejših nalog. Deluje 22 bralnih skupin, ki jih vodijo zaposleni in prostovoljci. Z vrsto razstav in drugih akcij spodbujamo bralce, da vzamejo v roke tudi knjige, ki niso najnovejšega datuma. Še posebej so popularne poletne torbe za vse generacije, ki jih pripravijo knjižničarji po svojem izboru.

V krajevnih knjižnicah krepimo sodelovanje z lokalnimi vrtci in šolami in za skupine otrok pripravljamo program, v katerem spoznajo knjižnico, prelistajo nekaj zanimivih otroških knjig in poslušajo pravljico.

Še posebej pa smo ponosni na sodelavce, ki so na različne načine predstavljali dosežke in izkušnje knjižnice v člankih ter predavanjih na različnih strokovnih srečanjih doma in v tujini.

Podatki o knjižnici

Mestna knjižnica Kranj
Gregorčičeva ulica 1
4000 Kranj
Telefon: 04 201 35 71
e-pošta: mkk@mkk.si
Spletni naslov: www.mkk.si
Direktor: Breda Karun (od 1.2.2016)

Svet knjižnice

Konstituiran 11.5.2017
Mandat: 4 leta
Predsednica Smiljana Vončina Slavec
Člani: Jure Bohinec, Mateja Debeljak, Nada Pantelič, Nenad Vladić

Strokovni svet

Konstituiran: 8.11.2017
Mandat: 4 leta
Predsednica: Veronika Osredkar
Člani: Aleš Klemen, Sabina Šolar, Maja Vunšek, Dita Urh.

Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje knjižnice

Status knjižnice kot javnega zavoda na področju kulture opredeljujejo Zakon o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91, 8/96), Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16 in 61/17) in Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01 in 92/15).

Na podlagi omenjenih zakonov urejajo delovanje knjižnice še:

Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnosti v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03),
Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03),
Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12),
Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/03), in
Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/03 in 74/17).

Dejavnost in poslovanje knjižnice je dokončno uredil Svet Mestne občine Kranj s sprejetjem Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica Kranj (Ur. l. RS, št. 141/04, 55/05, 122/08, 37/09 - UPB, 47/10 in 53/11 - UPB).

Na poslovanje knjižnice vplivajo tudi drugi predpisi, npr. Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 21/95 in naslednji), Zakon o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 59/99 in naslednji), predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugi akti.

Na poslovanje knjižnice kot tržnega subjekta vplivajo tudi ostali splošni predpisi, ki urejajo medsebojna razmerja pravnih subjektov tako v tržnih kot tudi v drugih odnosih.

Opis razvoja

Leta 1863 je bila v Kranju ustanovljena Narodna čitalnica, ki se je leta 1907 preimenovala v Ljudsko knjižnico. 22. julija 1947 je bila ustanovljena Ljudska knjižnica Okrajnega sindikalnega sveta v Kranju, 25. maja 1950 pa je Okrajni ljudski odbor ustanovil Okrajno študijsko knjižnico. Zaradi potrebe po enotni osrednji knjižničarski ustanovi je 27. marca 1960 Občinski ljudski odbor Kranj sprejel odločbo o ustanovitvi Osrednje knjižnice občine Kranj.

Leta 1991 je status, organe in delovanje javnih zavodov na novo uredil Zakon o javnih zavodih. S statutom knjižnice je bila organizacija knjižnice prilagojena temu zakonu. Kasneje sta na področje delovanja knjižnice posegla tudi Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture in Zakon o lokalni samoupravi. Ker se je prejšnja občina Kranj razdelila na več občin, so se morale novo nastale občine dogovoriti o soustanoviteljstvu ali o tem, katera od njih bo uresničevala ustanoviteljske pravice do knjižnice. Ustanoviteljstvo je prevzela Mestna občina Kranj, dne 8.9.1999 pa je Svet Mestne občine Kranj sprejel Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Kranj. Z ostalimi občinami, ki so nastale z razdelitvijo bivše občine Kranj in niso prevzele soustanoviteljstva, je knjižnica sklenila obligacijske pogodbe o izvajanju knjižnične dejavnosti na njihovem območju.

S sprejemom in uveljavitvijo novega Zakona o knjižničarstvu je knjižničarstvo leta 2001 dobilo pravno podlago, usklajeno s sedanjo družbeno ureditvijo. Poslovanje in delovanje knjižnice je bilo treba uskladiti z zakonom, zato je Svet Mestne občine Kranj dne 22.12.2004 sprejel Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Kranj, ki ga je spremenil in dopolnil 10.12.2008. Spremembe so se nanašale predvsem na drugačno sestavo sveta, ki je sestavljen iz štirih predstavnikov ustanovitelja in enega predstavnika delavcev zavoda, na pristojnosti sveta MO Kranj in na pristojnosti župana.

V maju 2010 je Svet Mestne občine Kranj sprejel spremembe Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Osrednja knjižnica Kranj, s katerimi je spremenil ime zavoda v Mestno knjižnico Kranj. Novo ime je knjižnica začela uporabljati po preselitvi v nove prostore nekdanje blagovnice Globus.

V maju in juniju 2011 je knjižnica preselila vse enote v Kranju v prostore nove knjižnice na Gregorčičevi 1. Slavnostna otvoritev nove knjižnice je bila 29. junija, knjižnica pa je začela delovati za uporabnike 30. junija 2011.

Funkcije Mestne knjižnice Kranj

Mestna knjižnica Kranj je splošna knjižnica, ki deluje na območju Mestne občine Kranj ter sosednjih občin Šenčur, Cerklje na Gorenjskem, Preddvor, Naklo in Jezersko.

Naloge knjižnice, ki izhajajo iz Zakona o knjižničarstvu so zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva, zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij, izdelava knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov, posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev, sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij, pridobivanje in izobraževanje uporabnikov, informacijsko opismenjevanje, varovanje knjig, ki so kulturni spomenik ter drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Splošne knjižnice v okviru javne službe izvajajo še naslednje specifične naloge: sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju; zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo; zagotavljajo dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih; organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture; organizirajo posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami; organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo. Mestna knjižnica Kranj je tudi osrednja območna knjižnica za Gorenjsko in izvaja štiri posebne naloge:

- Zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij
- Nudi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja

- Koordinira zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje,
- Usmerja izločeno knjižnično gradivo s svojega območja.

Mestna knjižnica Kranj s svojim delovanjem pokriva področje z 81.640 prebivalci, kot osrednja območna knjižnica Gorenjskega območja pa 203.654 prebivalci.

Dejavnost knjižnice je financirana:

1. Iz javnih virov:
 - občin, v katerih deluje knjižnica,
 - Ministrstva za kulturo – prijave na razpise (knjižnično gradivo, nakup IKT) in pozive (posebne naloge v okviru območnosti),
 - sredstev, ki jih pridobi s prijavo na različne projekte drugih ministrstev, občin itd.;
2. Iz nejavnih virov:
 - iz nejavnih prihodkov za opravljanje javne službe – lastni prihodki (članarine, zamudnine)
 - s sredstvi sponzorjev in donatorjev
 - iz prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu (oddajanje prostora).

Poslanstvo Mestne knjižnice Kranj

Smo hiša kulturnega izražanja in stičišče vseh generacij, most med različnimi kulturami, narodi in veroizpovedmi. Ponujamo uporabo in izposajo knjižničnega gradiva za izobraževanje, raziskovanje in prosti čas v tiskani in elektronski obliki. Uporabnikom je na voljo sodobna informacijska in komunikacijska oprema.

Posebej skrbimo za zbiranje, hranjenje in ponudbo gradiva o lokalnem okolju. Izvajamo programe za spodbujanje bralne pismenosti, informacijsko opismenjevanje za vse generacije, vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje.

Nudimo odprt prostor za poslovna srečanja, druženje, igro, ustvarjalnost, izmenjavo mnenj, izkušenj in znanj. Z uporabniki sodelujemo pri oblikovanju vsebin in storitev knjižnice ter jih vključujemo v projekte.

Zaposleni smo srce knjižnice, upoštevamo mnenje vsakega sodelavca, spoštujemo drug drugega, se izobražujemo in spodbujamo timsko delo.

S svojimi storitvami podpiramo občinske razvojne strategije.

Smo osrednja območna knjižnica. Splošne knjižnice gorenjske regije povezujemo z razvojem skupnih storitev za različne skupine uporabnikov in skrbimo za povezovanje z ustanovami v lokalnem in širšem okolju.

Vizija

Naša knjižnica je središče učenja, kulture in gonilo socialnega napredka. S svojim delovanjem vplivamo na spremembe v lokalnem in širšem okolju.

Povzetek strateškega načrta knjižnice 2016 – 2020

Knjižnična zbirka je osnovno orodje s katerim izvajamo svojo dejavnost, zato mora biti premišljena, uravnotežena in prilagojena potrebam uporabnikov. Z dokumentom Upravljanje s knjižnično zbirko bomo postavili standarde in pravila za pridobivanje, upravljanje in izločanje gradiva.

Nova Knjižnica Globus je sodobno načrtovana in opremljena, vendar se je po petih letih uporabe pokazalo tudi nekaj pomanjkljivosti, ki jih bo treba postopoma odpraviti. Krajevne knjižnice so pomembno vstopno mesto k uporabi knjižnice predvsem za otroke, obenem so dostopne starejšim in manj mobilnim. Zato bo del naporov usmerjen v izboljšanje pogojev delovanja teh knjižnic.

Knjižnica bo v prihodnjem obdobju več pozornosti posvečala storitvam za ciljne skupine prebivalcev, za kar je potrebno najprej dobro poznavanje njihovih potreb, potem pa skrbno in

premišljeno načrtovanje storitev zanje. Struktura prebivalcev (staranje, priseljevanje) se spreminja in knjižnica mora slediti spremembam in se nanje odzvati.

Zaposleni so srce knjižnice in od njihove zavzetosti in usposobljenosti je odvisna kvaliteta storitev. Notranja organizacija in sistemizacija delovnih mest sta živ organizem, za katerega je potrebno vedno znova iskati optimalne okvire. Potrebno bo revidirati posamezne elemente in jih posodobiti, predvsem v smislu optimiziranja in racionalizacije dela.

Število članov splošnih knjižnic v vseh državah postopno pada. Zato knjižnice ponujajo nove vsebine, s katerimi poskušajo doseči nove ciljne skupine uporabnikov. Če želi knjižnica uvajati storitve za ciljne skupine uporabnikov je nujno, da se pri tem povezuje z drugimi organizacijami, ki imajo pri tem delu več izkušenj in znanja.

VSEBINSKO POROČILO 2019

UPRAVLJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

1. Nabava in obdelava gradiva

Nakup knjižničnega gradiva

Financer	Sredstva v evrih			Število enot gradiva		
	plan 2019	real. 2019	indeks	plan 2019	real. 2019	indeks
1. Občine-redna sred.	159.984,00	159.984,00	100	10.283	6.897	67
2. MK-redna sredstva	62.164,00	62.164,00	100	2.595	3.355	129
3. MK-za osr. obm. nal.	8.000,00	9.910,00	123	3-pod. zb.	3-pod. zb.	
4. Nepor. sre. iz pret.let	0,00	0,00	0	0	0	
5. Lastna sredstva	0,00	6.732,03	0	0	679	
Skupaj gradivo	230.148,00	238.790,03	103	12.878	10.931	85

Iz sredstev Ministrstva za kulturo, občin ter lastnih sredstev smo kupili 10.931 enot gradiva. Denar, namenjen za osrednje območne naloge, je bil porabljen za nakup treh podatkovnih zbirk.

Razlika med načrtovanimi nakupljenimi izvodi in realiziranimi je nastala iz dveh razlogov. V času izdelovanja programa dela za leto 2019 od Ministrstva za kulturo še nismo prejeli odločbe in pogodbe. Zato so v planu načrtovana sredstva v obsegu odobrenih sredstev za predhodno leto. Sredstva občin pa so načrtovana v znesku, kakršnega so nam le-te zagotovile s posebno izjavo ali v svojem proračunu. Tako je bil planiran znesek, ki naj bi ga prispevale občine 230.233 EUR in 58.110 EUR prispevek Ministrstva za kulturo. Posledično je bilo načrtovano za 15% več enot gradiva.

Dotok izvodov knjižničnega gradiva

a) po načinu prirasta

	Nakup	Dar, stari fond	Zamena	Obvezni izvod	Lastna izdaja	Skupaj 2019	2018	indeks
Knjige	9.323	2.696	52	1.340	5	13.416	12.138	110
Serijske p.	645	77	1	287	1	1.011	972	104
Neknjižno	963	207	2	77	6	1.255	1.168	107
SKUPAJ 2019	10.931	2.980	55	1.704	12	15.682	14.278	110
2018	10.242	2.397	34	1.584	21	14.278		
indeks	107	124	162	107	57	110		

Število izvodov, pridobljenih z nakupom, je za 7 % večje kot v predhodnem letu, darov je več za 24 % več.

V primerjavi s prejšnjim letom je dotok vsega gradiva večji za 10%.

b) po oddelkih

Oddelek	Nakup	Dar, stari fond	Zamena	Obvezni izvod	Lastna izdaja	Skupaj 2019	2018	indeks
Kranj	5.513	2.518	33	1.692	12	9.768	8.874	110
Potujoča	322	49	0	0	0	371	400	93
Stražišče	826	26	4	2	0	858	719	119
KRANJ	6.661	2.593	37	1.694	12	10.997	9.993	110
Cerklje	863	166	5	3	0	1.037	957	108
Jezersko	179	71	0	0	0	250	231	108
Naklo	1.612	99	5	2	0	1.718	1.599	107
Preddvor	695	21	5	3	0	724	647	112
Šenčur	921	30	3	2	0	956	851	112
SKUPAJ kraj. knj.	4.270	387	18	10	0	4.685	4.285	109
SKUPAJ 2019	10.931	2.980	55	1.704	12	15.682	14.278	110
2018	10.242	2.397	34	1.584	21	14.278		
indeks	107	124	162	107	57	110		

Dotok knjig in brošur - izvodi

Oddelek	Nakup	Dar, stari fond	Zamena	Obvezni izvod	Lastna izdaja	Skupaj
Kranj	4.663	2.279	32	1.333	5	8.312
Potujoča	315	49	0	0	0	364
Stražišče	748	26	3	2	0	779
KRANJ	5.726	2.354	35	1.335	5	9.455
Cerklje	756	143	4	2	0	905
Jezersko	157	71	0	0	0	228
Naklo	1.304	92	5	1	0	1.402
Preddvor	580	15	5	1	0	601
Šenčur	800	21	3	1	0	825
SKUPAJ kraj. knj.	3.597	342	17	5	0	3.961
SKUPAJ	9.323	2.696	52	1.340	5	13.416

Dotok knjig in brošur - naslovi

Oddelek	Nakup	Dar, stari fond	Zamena	Obvezni izvod	Lastna izdaja
Kranj	2.562	2.127	32	1.310	5
Potujoča	315	49	0	0	0
Stražišče	744	25	3	2	0
Cerklje	754	139	4	2	0
Jezersko	157	70	0	0	0
Naklo	1.290	89	5	1	0
Preddvor	580	14	5	1	0
Šenčur	799	21	3	1	0
SKUPAJ	2.805	2.447	52	1.315	5

Dotok serijskih publikacij

Oddelek	Nakup	Dar, stari fond	Zamena	Obvezni i.	Lastna izdaja	Skupaj
Kranj	392	74	0	282	1	749
Potujoča	0	0	0	0	0	0
Stražišče	46	0	1	0	0	47
KRANJ	438	74	1	282	1	796
Cerklje	45	1	0	1	0	47
Jezersko	11	0	0	0	0	11
Naklo	48	1	0	1	0	50
Preddvor	59	1	0	2	0	62
Šenčur	44	0	0	1	0	45
SKUPAJ kraj.knj.	207	3	0	5	0	215
SKUPAJ	645	77	1	287	1	1.011

Dotok neknjižnega gradiva

Oddelek	Nakup	Dar, stari fond	Zamena	Obvezni i.	Lastna izdaja	Skupaj
Kranj	458	165	1	77	6	707
Potujoča	7	0	0	0	0	7
Stražišče	32	0	0	0	0	32
KRANJ	497	165	1	77	6	746
Cerklje	62	22	1	0	0	85
Jezersko	11	0	0	0	0	11
Naklo	260	6	0	0	0	266
Preddvor	56	5	0	0	0	61
Šenčur	77	9	0	0	0	86
SKUPAJ kraj.knj.	466	42	1	0	0	509
SKUPAJ	963	207	2	77	6	1.255

Odpis knjižničnega gradiva

Oddelek	Knjige	Serijske publikacije	Neknjižno gradivo	Skupaj
Kranj	10.078	747	571	11.396
Potujoča	695	0	12	707
Stražišče	1.933	9	9	1.951
KRANJ	12.706	756	592	14.054
Cerklje	225	20	10	255
Jezersko	14	12	0	26
Naklo	53	12	8	73
Preddvor	16	9	1	26
Šenčur	39	35	6	80
SKUPAJ kraj. knj.	347	88	25	460
SKUPAJ 2019	13.053	844	617	14.514
2018	18.440	565	843	19.848
indeks	71	149	73	73

Odpis gradiva je bil v letu 2019 manjši za 27%. Stopnja prirasta knjižničnega gradiva je za 8% večja od odpisa. S tem ne dosegamo standarda, ki priporoča letno stopnjo odpisa od 5-10% celotne zbirke. To je 22.000 oz.44.000 enot gradiva. Obrat izposoje gradiva je 2,5.

Stanje knjižničnega sklada

Oddelek	stanje 01.01.2019	dotok 2019	odpis 2019	Stanje 31.12.2019
Kranj	300.175	9.768	11.396	298.547
Potujoča knj.	26.316	371	707	25.980
Stražišče	21.337	858	1.951	20.244
KRANJ	347.828	10.997	14.054	344.771
Cerklje	18.333	1.037	255	19.115
Jezersko	5.868	250	26	6.092
Naklo	20.824	1.718	73	22.469
Preddvor	18.456	724	26	19.154
Šenčur	26.055	956	80	26.931
SKUPAJ kraj. knj.	89.536	4.685	460	93.761
SKUPAJ	437.364	15.682	14.514	438.532

Struktura knjižničnega sklada

Knjige, brošure	Serijske publikacije	Neknjižno gradivo	SKUPAJ
369.821	27.311	41.400	438.532

Vrsta neknjižnega gradiva	stanje 01.01.2019	dotok 2019	odpis 2019	stanje 31.12.2019
Kartograf. gradivo	1.138	65	20	1.183
Slikovno gradivo	445	55	0	500
Notno gradivo	2.774	25	10	2.789
Videoposnetki	19.207	719	446	19.480
Zvočni posnetki	13.794	278	111	13.961
CD ROM-i	1.646	67	16	1.697
3D predmeti	480	46	14	512
Drugo	1.278	0	0	1.278
SKUPAJ	40.762	1.255	617	41.400

Delo v vzajemni in lokalni bazi podatkov

	Knjige	Serijske p.	Članki	Neknjižno g.	Skupaj
Kreirani zapisi	475	4	129	149	757
Kopirani zapisi	4.518	38	58	736	5.350
SKUPAJ 2019	4.993	42	187	885	6.107
2018	4.439	43	157	700	5.339
indeks	112	98	119	126	114

V primerjavi z letom 2018 smo v letu 2019 kreirali in kopirali za 14% več zapisov.

2. Bukvarna

Bukvarno smo v pritličju Knjižnice Globus za uporabnike postavili in odprli v novembru 2016, v knjižnici Stražišče pa sredi leta 2017. Obiskovalci lahko izbirajo med odpisanimi in darovanimi knjigami po simbolični ceni 1 eur, prodali smo 2981 knjig (1.282 darovanih in 1.699 odpisanih), 2943 v Kranju in 38 v Stražišču. Izkupiček smo namenili nakupu novih in zamenjavi poškodovanih knjig.

IZBOLJŠANJE DOSTOPNOSTI KNJIŽNIČNIH STORITEV

1. Dodatna signalizacija v Knjižnici Globus

V letu 2019 je delovna skupina za označevanje zaključila z oblikovanjem dokumenta, kjer je popisano tako zunanje kot notranje okolje Knjižnice Globus, vsebinsko označevanje, orientacija po prostoru, označevanje prostorov in naprav in prihodnost. V dokumentu so izpostavljeni predlogi, ki so nujni za boljšo prepoznavnost knjižnice tako v lokalnem okolju (zunanje označevanje kot so smerokazi, napisi na stavbi in ob vhodu) kot v stavbi sami (označevalne table, orientacijske točke, slikovne oznake, označevanje knjižnih regalov, pregrade za abecedo, označevanje naprav, prostorov).

V prvi fazi so se izvedli napisi podskupin na lesenih stranicah knjižnih regalov v enoti za delo z odraslimi v Knjižnici Globus. Dodatni napisi omogočajo večjo samostojnost za uporabnike in lažje iskanje gradiva v prostoru.

2. Spletni vpis

Namenili smo ga dvema kategorijam potencialnih članov. Prva so zaposleni člani, ki se želijo izogniti morebitni čakalni vrsti pri vpisu v knjižnico ali jim je ljubši vpis od doma, kjer to lahko storijo ob kateri koli uri. Članarina za to kategorijo je enaka, ne glede na to ali se član vpiše od doma ali v knjižnici. Na ta način se je v preteklem letu v knjižnico včlanilo 41 novih članov.

Še posebej pa je primeren spletni vpis za bralce, ki ne živijo v Kranju ali v Sloveniji, saj omogoča uporabo e-knjig in e-virov z oddaljenim dostopom (Tax-Fin-Lex, Press Reader in EBSCOhost). To je druga kategorija vpisa, ki pa ne predvideva fizične uporabe prostora in izposoje fizičnega gradiva, zato je članarina bistveno nižja. Tako smo v letu 2019 pridobili 37 novih članov.

Mestna knjižnica Kranj trenutno ponuja svojim članom več kot 1.200 e-knjig na portalu Biblos in dostop do več kot 7.500 svetovnih časnikov (tudi do Dnevnika, Nedeljskega Dnevnika in Večera) v e-zbirki Press Reader.

3. Naročanje medknjižnične izposoje v spletni aplikaciji Moja knjižnica

V aplikaciji Moja knjižnica smo v preteklem letu članom omogočili, da sami kreirajo zahteve za medknjižnično izposajo. S tem spodbujamo njihovo samostojnost in jim omogočamo uporabo nekaterih storitev tudi izven obratovalnega časa.

4. Plačevanje terjatev v spletni aplikaciji Moja knjižnica

V letu 2019 smo članom ponudili plačevanje terjatev neposredno v aplikaciji Moja knjižnica (na spletu ali pametnem telefonu), kar jim omogoča, da se dolg in s tem morebitne omejitve na članski izkaznici sprostijo takoj, tudi izven obratovalnega časa knjižnice. To jim omogoča takojšnjo uporabo članske izkaznice za izposajo e-knjig, uporabo e-virov, rezervacijo in podaljševanje gradiva, tudi, ko knjižnica ni odprta. V preteklem letu smo zabeležili 292 nakazil preko aplikacije Moja knjižnica (UJP e-plačila) in na ta način prejeli za 2.588,25 EUR poravnanih dolgov.

5. E-arhiv podatkov o članih

Z letom 2019 je knjižnica klasični arhiv tiskanih pristopnih izjav zamenjala za elektronskega s pomočjo e-pristopne izjave in podpisnih tablic. Poskrbeli smo za boljšo evidenco, varovanje osebnih podatkov članov, počasi čistimo velike omare tiskanih pristopnih izjav. Do konca leta 2019 je e-pristopnico podpisala že skoraj polovica članov.

6. Prenova otroškega oddelka

Namen prenove prostora otroškega oddelka je bil, da postane bolj aktiven, živahen, vabljen in varen, lahko dostopen za družine in dobro označen. Tak prostor omogoča kvalitetno preživljanje prostega časa in enostaven dostop do gradiva.

V letu 2019 smo izvedli celotno prenovo oddelka. Odstranili smo večje igralo, ki je bilo zaradi starosti in zelo intenzivne rabe že dotrajano in zato nevarno in namesto njega uredili prostor za družine s priporočenimi knjigami projekta Družinsko branje. Posodobili smo pravljlično sobo, ob njej pa uredili igralnico za manjše otroke. Otrokom do 12. leta so namenjene hišice s klopki kjer lahko berejo, se igrajo ali ustvarjajo. Prerazporedili smo nekaj regalov in s tem omogočili boljše prehode in ločeno zbirko filmov za otroke.

7. Izboljšanje dostopnosti knjižničnih storitev v krajevnih knjižnicah

Prostori krajevnih knjižnic Preddvor, Jezersko, Šenčur in Cerklje na Gorenjskem so novi in ne potrebujejo večjih posegov. V Stražišču in na Jezerskem pa dostop po stopnicah marsikomu prepreči obisk knjižnice. V iskanju boljše lokacije ali prenove obstoječe smo se glede Stražišča povezali z Mestno občino Kranj.

V krajevnih knjižnicah že več let izvajamo pravljlične ure za otroke, od lani potekajo vsak teden. Uvedli smo tudi druge redne dejavnosti: bibliopedagoške ure za vrtce in osnovne šole ter programe družinske pismenosti. Za čas izvajanja dejavnosti nam občine omogočijo dodatno delovno pomoč. Za knjižnice Cerklje, Naklo in Šenčur smo kupili tudi bralnice, članom smo tako omogočili branje e-knjig. Vedno večkrat pa izkoristijo tudi možnost naročila gradiva iz drugih naših enot.

8. Medkulturnost

V občinah, kjer MKK izvaja knjižnično dejavnost, število priseljencev, ki so se rodili v drugih državah, raste od leta 2011 dalje, v Mestni občini Kranj je njihov delež skoraj 16 % vseh prebivalcev. V vseh občinah je največ priseljencev iz držav zahodnega Balkana: Bosna in Hercegovina, Kosovo, Severna Makedonija, Srbija, Hrvaška in Črna gora, sledijo jim Nemci, Rusi, Bolgari in Avstrijci.

Delovna skupina za medkulturnost v MKK je junija 2019 predstavila zaključke svojega polletnega raziskovanja strokovne literature ter dobrih praks v Sloveniji in tujini.

Cilji medkulturnega delovanja MKK so predvsem:

- vzpostavitev storitev, s katerimi bomo v knjižnico pripeljali skupine, ki je do sedaj niso obiskovale (turisti, priseljenci, začasni delavci);
- utrditev prepoznavnosti knjižnice kot pomembne kranjske ustanove, ki priseljencem ponuja podporo pri učenju slovenskega jezika, spoznavanju slovenske kulture, zaposlovanju in vključevanju v lokalno okolje;
- ohranjanje in razvijanje lastne kulturne ter jezikovne identitete, ob hkratnem poznavanju drugih kultur, običajev in jezikov;
- sprejemanje različnosti za uspešno življenje, pozitivna naravnost do drugačnosti, spodbujanje vrednot kot so prijateljstvo, solidarnost, spoštovanje, enakopravnost.

Ciljne skupine, katerim so namenjene medkulturne dejavnosti v MKK, so turisti, začasni delavci, priseljenci in domačini.

Ukrepi so razdeljeni v 4 sklope:

- označevanje knjižnice, tiskanje brošur, nadgradnja spletne strani,
- dopolnitev zbirke knjižničnega gradiva v tujih jezikih za odrasle in otroke,
- uvedba dejavnosti za predstavitev tujih kultur in jezikov,
- sodelovanje z drugimi ustanovami v Kranju pri delu s priseljenci.

Lani smo v času dnevov makedonske kulture predstavili makedonske knjige iz zbirke MKK, ob 18. decembru (dan migrantov) smo izpostavili knjige za odrasle in otroke, ki se vsebinsko navezujejo na migracije.

V letu 2019 smo izvajali delavnice Spoznavajmo slovenski jezik, namenjene tujcem, ki so se priselili v Kranj. Zaradi velikega zanimanja smo povečali število skupin, izvedli pa smo 60 delavnic. Obisk je iz 373 v letu 2018 narasel na 629.

STORITVE ZA UPORABNIKE

1. Obisk, izposoja in članstvo

Aktivni člani po enotah

Oddelek	Mladina			Odrasli							SKUPAJ 2019	SKUPAJ 2018	indeks
	Predšol.	OŠ	Skupaj	Dijaki	Študenti	Zaposl.	Nezap.	Upokojen.	Drugi	Skupaj			
Kranj-Globus	860	4.122	4.982	2.098	1.722	5.719	815	1.886	2.050	14.290	19.272	18.178	106
Potujoča			107							229	336	232	145
Stražišče	52	458	510	142	70	560	56	234	31	1.093	1.603	1.561	103
Cerklje	71	417	488	131	123	625	48	126	34	1.087	1.575	1.476	107
Jezerško	8	47	55	20	9	93	6	20	10	158	213	219	97
Naklo	81	475	556	119	92	600	41	189	29	1.070	1.626	1.192	136
Preddvor	62	388	450	135	57	436	30	118	28	804	1.254	1.256	100
Šenčur	80	471	551	138	90	729	60	158	33	1.208	1.759	1.736	101

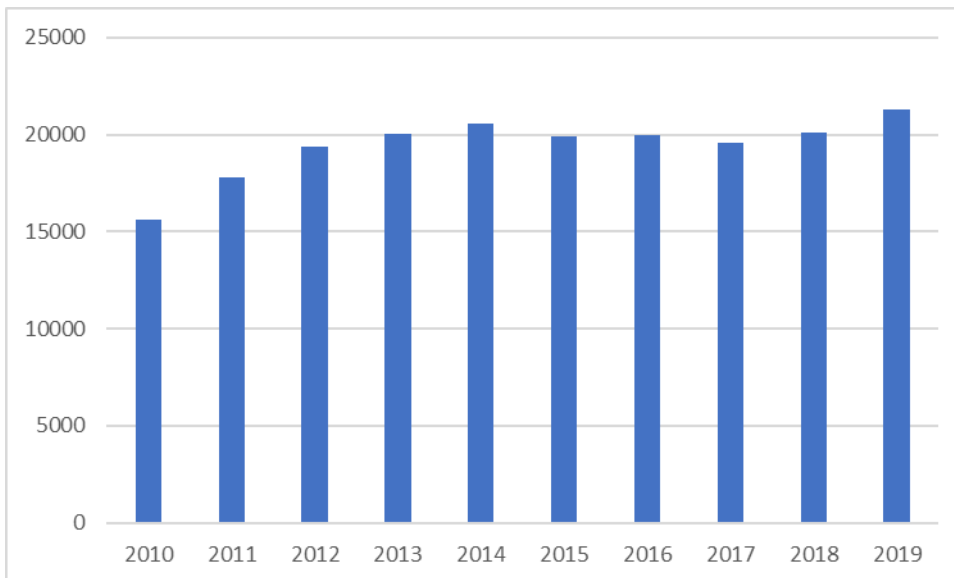
Aktivni člani po kategorijah

	Odrasli						
	Dijaki	Študenti	Zaposleni	Nezaposleni	Upokojenci	Drugi	SKUPAJ
Skupaj MKK	2.245	1.783	6.284	862	2.165	2.077	15.416
Od tega prvič vpisani v letu 2019	161	135	537	140	206	14	1.193

	Otroci		
	Predšolski otroci	Osnovnošolski otroci	SKUPAJ
Skupaj MKK	1.029	4.838	5.867
Od tega prvič vpisani v letu 2019	350	531	881

	2019	2018	indeks 2019/2018
Skupaj vseh aktivnih članov	21.283	20.089	106
Skupaj vseh novovpis. članov	2.074	1.906	109

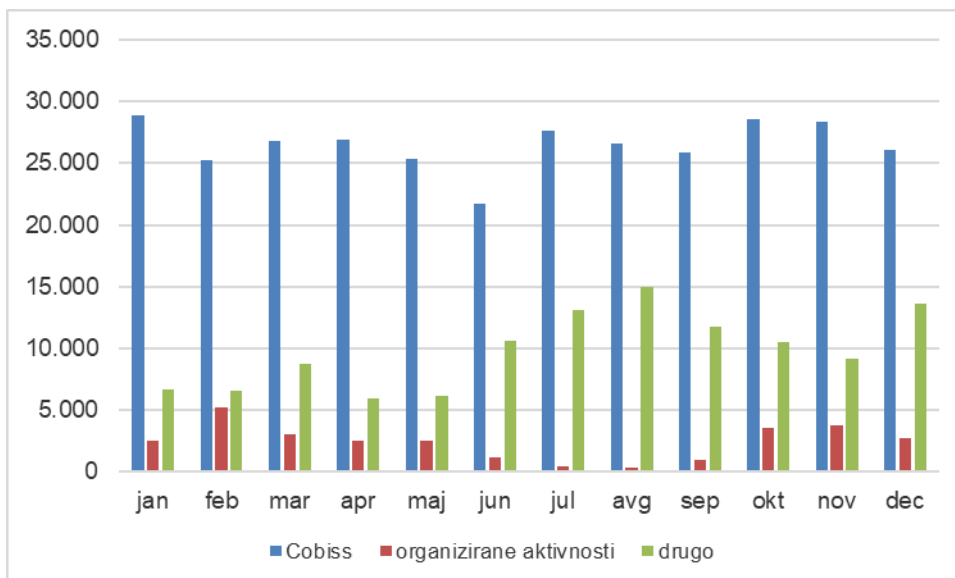
Število aktivnih članov knjižnice pri odraslih narašča hitreje kot pri otrocih in mladih, novo vpisanih pa je več v vseh kategorijah.

Obisk zaradi izposoje gradiva

Oddelek	Vzrok obiska	Odrasli	Mladina	Skupaj 2019	Skupaj 2018	indeks 19/18
Kranj - Globus	Izposoja na dom	138.499	34.614	173.113	175.411	99
	Izposoja v knjižnico	1.380	1.043	2.423	3.068	79
	Drugo	56.183	14.118	70.301	72.212	97
Skupaj Kranj- Globus		196.062	49.775	245.837	250.691	98
Potujoča knjiž.	Vsi obiski	904	220	1.124	1.403	80
Stražišče	Vsi obiski	10.370	3.603	13.973	13.174	106
Skupaj Kranj		207.336	53.598	260.934	265.268	98
Cerklje	Vsi obiski	9.363	4.688	14.051	13.365	105
Jezersko	Vsi obiski	895	334	1.229	1.348	91
Naklo	Vsi obiski	10.210	4.552	14.762	8.303	178
Preddvor	Vsi obiski	7.662	3.651	11.313	11.198	101
Šenčur	Vsi obiski	11.818	3.884	15.702	15.224	103
Krajevne knjižnice skupaj		39.948	17.109	57.057	49.438	115
Obisk zaradi izposoje skupaj		247.284	70.707	317.991	314.706	101
Obisk prireditev v Kranju		18.647	10.150	28.797	27.120	106
Obisk dogodkov v krajevnih knjižnicah		1.390	4.385	5.775	3.544	163
Obiski prireditev in drugo		20.037	14.535	34.572	30.664	113
SKUPAJ 2019	Vsi obiski	267.321	85.242	352.563	345.370	102
SKUPAJ 2018	Vsi obiski	265.086	80.284	345.370		

Obisk zaradi izposoje gradiva je lani narasel, tako da smo obrnili negativni trend iz leta 2018, najbolj v krajevnih knjižnicah. Še posebej se to pozna v knjižnici v Naklem, ki je lani po selitvi v nove prostore zaživela in privablja vedno več obiskovalcev. Narašča tudi obisk prireditev in dogodkov v vseh enotah.

V Knjižnico Globus precejšen del obiskovalcev ne prihaja samo zaradi izposoje in vračanja gradiva ter obiska prireditev, pač pa študirajo v študijskih čitalnicah, prebirajo časopise v časopisni čitalnici, (še posebej poleti, ko so prostori prijetno ohlajeni), uporabljajo računalnike in printbox, ki omogoča skeniranje, fotokopiranje in tiskanje, gledajo televizijo in pijejo kavo, poslušajo glasbo v glasbeni sobi, gledajo filme v filmski sobi, mladi se družijo v mladinski sobi, otroci preživljajo prosti čas na igralih na otroškem oddelku, igrajo družabne igre ali pišejo domače naloge.

Obisk Knjižnice Globus po števcu obiska 2015-2019

Leto	Obisk	Indeks
2015	429.079	-
2016	413.112	96
2017	434.491	105
2018	394.884	91
2019	464.492	118

Število izposojenih enot knjižničnega gradiva po enotah

Enota	Izposoja	Knjige		Serijske publikacije	Neknjižno gradivo	Skupaj 2019	Skupaj 2018	indeks 19/18
		Neleposl.	Leposlovje					
Kranj - Globus	na dom	286.727	309.127	18.377	45.241	659.472	688.882	96
	v čitalnico	251	17	270	3.011	3.549	4.509	79
	SKUPAJ	286.978	309.144	18.647	48.252	663.021	693.391	96
Potujoča		1.354	3.930	0	221	5.505	4.872	113
Stražišče		15.114	23.086	2.252	1.676	42.128	40.875	103
KRANJ SKUPAJ		303.446	336.160	20.899	50.149	710.654	739.138	96
Cerklje		18.038	25.246	1.973	2.230	47.487	46.415	102
Jezersko		971	1.267	312	141	2.691	3.076	87
Naklo		17.271	27.744	1.465	2.315	48.795	30.342	161
Preddvor		11.837	17.674	2.547	2.516	34.574	34.988	99
Šenčur		20.024	27.098	2.167	3.033	52.322	52.343	100
Krajevne knjižnice skupaj		68.141	99.029	8.464	10.235	185.869	167.164	111
Izposoja e-knjig						7.126	5.361	133
SKUPAJ		371.587	435.189	29.363	60.384	903.649	911.663	99

Izposoja gradiva se je najbolj znižala na Jezerskem, sicer pa je razveseljivo, da v drugih krajevnih knjižnicah narašča, najbolj v Naklem. Naši člani vedno več berejo tudi e-knjige in si izposojajo bralnike.

Pregled 2015-2019: obisk, izposoja in članstvo

Aktivni člani po enotah

Enota	2015	2016	2017	2018	2019
Knjižnica Globus	18.178	19.989	17.862	18.178	19.272
Potujoča	335	333	312	232	336
Stražišče	1.280	1.367	1.474	1.561	1.603
Cerklje	1.158	1.222	1.277	1.476	1.575
Jezersko	189	173	238	219	213
Naklo	1.084	1.192	1.352	1.192	1.626
Preddvor	1.071	1.140	1.280	1.256	1.254
Šenčur	1.479	1.596	1.761	1.736	1.759

Število aktivnih članov v Knjižnici Globus je precej nestanovitno, trend se je obrnil navzgor, medtem ko v krajevnih knjižnicah ni večjih odstopanj, trend pa je pozitiven (razen v Preddvoru).

Obisk zaradi izposoje knjižničnega gradiva po enotah 2015-2019

Enota	2015	2016	2017	2018	2019
Knjižnica Globus	282.041	273.161	256.900	250.691	245.837
Potujoča	1.938	1.780	1.474	1.403	1.124
Stražišče	11.701	12.172	12.743	13.174	13.973
Cerklje	13.613	14.135	14.953	13.365	14.051
Jezersko	1.333	1.434	1.539	1.348	1.229
Naklo	10.396	12.017	12.812	8.303	14.762
Preddvor	12.263	12.463	12.635	11.198	11.313
Šenčur	16.052	16.355	15.993	15.224	15.702

Obisk zaradi izposoje gradiva v Globusu v zadnjih petih letih stalno pada, podobno je tudi v izposojevališčih premičnih zbirk. V Stražišču in Naklem je prav nasprotno, obisk stalno narašča (razen 2018 v Naklem, ko je bila knjižnica zaradi prenove 4 mesece zaprta). Naši člani vedno pogosteje za podaljševanje rokov izposoje, rezervacije, plačevanje terjatev in celo vpis v knjižnico uporabljajo e-storitve, fizični obisk knjižnice tako ni več potreben.

Izposoja knjižničnega gradiva po enotah 2015-2019

Enota	2015	2016	2017	2018	2019
Knjižnica Globus	766.242	768.356	733.448	693.391	663.021
Potujoča	6.940	6.060	5.802	4.872	5.505
Stražišče	39.013	38.568	38.412	40.875	42.128
Cerklje	50.681	50.512	53.488	46.415	47.487
Jezersko	3.130	3.780	3.611	3.076	2.691
Naklo	31.959	36.419	41.650	30.342	48.795
Preddvor	36.399	35.965	35.743	34.988	34.574
Šenčur	52.679	51.593	52.983	52.343	52.322

V knjižnici Globus se je v zadnjih petih letih izposoja zmanjšala za 100.000 enot (15 %), razlogi so različni: spremenjene bralne navade, uporaba spletnih virov, splošen upad branja knjig, pomanjkanje denarja za nakup novega gradiva, slabe možnosti parkiranja. V krajevnih knjižnicah Stražišče in Naklo je trend pozitiven, podobno tudi v Cerkljah in Šenčurju. Članom je verjetno všeč tudi bolj osebni pristop pri izposoji.

Izposojevališča premičnih zbirk

V letu 2019 je bilo dostavljenih 8 premičnih zbirk gradiva, povprečno število enot v zbirki je bilo 98. Zbirke so bile dostavljene 5 postajališčem premične zbirke: Bitnje, Britof, Podblica, Podbrezje in Dom upokojencev Kranj.

Odprtost v urah po lokacijah

Oddelek	2019	2018	Indeks	Tedenska odprtost 2019	Tedenska odprtost 2018	Indeks
Kranj - Globus	3.132,5	3.126,5	100	63,0	63,0	100
Potujoča	350,0	350,0	100	6,5	6,5	100
Stražišče	1.482,0	1.476,0	100	30,0	30,0	100
Cerklje	1.235,0	1.230,0	100	25,0	25,0	100
Jezersko	303,0	297,0	102	6,0	6,0	100
Naklo	1.235,0	720,0	172	25,0	25,0	100
Preddvor	1.483,0	1.484,0	100	30,0	30,0	100
Šenčur	1.235,0	1.230,0	100	25,0	25,0	100
SKUPAJ	10.105,5	9.563,5	106			

Medknjižnična izposoja

Knjižnica opravlja storitev medknjižnične izposoje, kar članom omogoča izposojiti gradivo iz drugih slovenskih knjižnic. Tudi Mestna knjižnica Kranj posoja svoje gradivo drugim knjižnicam. V okviru posebnih območnih nalog je medknjižnična izposoja med gorenjskimi splošnimi knjižnicami za strokovno gradivo brezplačna, stroške plačuje Ministrstvo za kulturo, izposoja vsako leto narašča.

Število izposojenih in posojenih enot knjižničnega gradiva

	Izposojenih enot gradiva	Posojenih enot gradiva	Skupaj
2019	184	482	666
2018	196	393	589
indeks	94	123	113

Storitve za uporabnike, povezane z uporabo gradiva (podatki v COBISS-u)

Storitve, povezane z uporabo gradiva

Storitev	Št. uporabnikov	Št. enot gradiva
Dostava gradiva na dom	6	789
Rezerviranje in naročanje gradiva	7.676	63.250
Meddodelčna izposoja gradiva	*	3.513
Vračanje gradiva izven obratovalnega časa	1.787	5.269
Pasje torbe	*	191
Poletne malhe	*	282
Kul paket#najst	*	106
Knjigolovčki	*	158

* podatek ni na voljo

Lani smo dostavili na dom 7 % več gradiva kot leto prej, za 6 % sta narasla tudi meddodelčna izposoja gradiva in vračanje izven obratovalnega časa, rezervacij in naročil je bilo za 5 % manj. Vsako leto narašča tudi izposoja gradiva, skritega v poletnih torbah.

Druge storitve za uporabnike

Storitev	Št. uporabnikov	Št. enot gradiva
Izposoja iPad-ov	*	1.107
Izposoja bralnikov	*	466
Ogledi filmov v filmski sobi	619	1.648
Poslušanje glasbe v glasbeni sobi	114	272
Oddaljeni dostop do e-zbirk	230	1.790

Uporaba obeh sob je v primerjavi z letom 2018 narasla: filmske za 11 %, glasbene za 64 %. Narasča tudi uporaba bralnikov (za 18 %) in izposoja iPadov v čitalnico (7 %), kljub temu da ne posodabljam vsebin, ker so iPadi zastareli. Dostop do e-zbirk je nižji kot leto prej, očitno se pozna zamenjava zbirke IUS INFO za Tax-fin-lex.

2. Dejavnosti za uporabnike knjižnice

Poleg izposoje knjig in drugih storitev v knjižnici organiziramo različne aktivnosti s katerimi omogočamo obiskovalcem različna estetska doživetja, spremljanje aktualnih dogodkov, spoznavanje zanimivih novosti na področju družboslovja, znanosti in kulture. V poročilu smo jih razdelili na prireditve (predavanja, pogovori, filmski večeri, pravljичne urice, predstave za otroke, predstavitve, improvizirane predstave ...), delavnice (skupinske in individualne), miselne in družabne igre, razstave, vodene obiske knjižnice, različne projekte spodbujanja branja, bralna srečanja ter informacijsko opismenjevanje. Aktivnosti pripravljamo v knjižnici Globus, v vseh krajevnih knjižnicah in na spletu.

S programom želimo zajeti različne starostne skupine, zato dejavnosti pripravljamo za otroke, mladino, aktivne odrasle in starejše. Najbolj grobo jih ločimo na aktivnosti za odrasle in aktivnosti za otroke. Pri izboru stremimo k dvigu kvalitete in pri tem skušamo obdržati število obiskovalcev.

Mesec	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
jan	188	1.890	1.180	3.070
feb	184	2.960	2.463	5.423
mar	199	2.363	1.473	3.836
apr	190	1.839	1.537	3.376
maj	143	1.601	1.259	2.860
jun	123	704	298	1.002
jul	49	143	418	561
avg	38	55	283	338
sep	75	740	314	1.054
okt	261	2.882	1.515	4.397
nov	227	2.869	1.693	4.562
dec	200	1.476	2.101	3.577
Skupaj	1.877	19.522	14.534	34.056

Pregled obiska po letih:

Leto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Obisk aktivnosti	18.452	17.495	27.164	28.556	31.195	28.579	30.664	34.056

Aktivnosti za odrasle – vse enote

Pri aktivnostih za odrasle največ pozornosti namenimo kvaliteti. V mislih imamo tudi ponudbo mesta in pristojnosti ter vlogo knjižnice v lokalnem okolju. Želimo si kritično in angažirano publiko, zato vabimo ugledne goste iz cele Slovenije. Z bralnimi srečanji želimo dvigniti bralno kulturo in hkrati skrbeti za povezovanje ljudi ter na ta način pripomoči k premagovanju osamljenosti. Za vključevanje v družbo skrbimo tudi s tečaji informacijske pismenosti in tako pomagamo ljudem pri uporabi danes nepogrešljivih naprav in aplikacij in spoznavanju možnosti, ki jih ponujajo. Aktivnosti pripravljamo celostno in na ta način delujemo v kontekstu našega slogana Hiša razgledov.

Kategorija	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
bralna srečanja	293	2.608		2.608
delavnica	117	1.131	12	1.143
drugo*	16	1.592		1.592
filmski večer	8	271	0	271
improvizirana predstava	6	345	0	345
individualna delavnica	67	46		46
informacijsko opismenjevanje	145	1.665		1.665
literarni večer	13	585	0	585
miselne in družabne igre	63	618	0	618
odprtje razstave	7	140		140
pogovor	16	916	0	916
potopis	5	275	20	295
predavanje	34	1.494	0	1.494
predstavitel	14	685	3	688
razstava	12	50		50
spodbujamo branje	36			0
uporaba dvorane	24	1.247		1.247
vodeni obiski skupin	42	1.330		1.330
Skupaj	918	14.998	35	15.033

* 8. februar - Prešernov dan, gostje v okviru mobilnosti in projektov ...

Aktivnosti za otroke- vse enote

Zavedamo se, da moramo za dvig bralne kulture aktivno sodelovati z otroki in družinami. V ta namen pripravljamo bibliopedagoške urice, kamor vabimo vrtce in šole, sodelujemo v nacionalnem projektu Rastem s knjigo, ki vključuje vse sedme razrede osnovnih šol, redno delamo z vrtci in jih s pravljičami vabimo v knjižnico. Odziv je odličen, saj nas je v okviru vodenih skupin v letu 2019 obiskalo skoraj 5.000 otrok.

Poleg tega pripravljamo različne akcije spodbujanja branja. Zelo uspešen tovrstni projekt je Družinsko branje, kjer so v letu 2019 sodelovali 903 družinski člani. Prav tako se je občutno povečalo reševanje Kvizov Modrega psa, saj smo vsak petek na otroškem oddelku uvedli organizirano reševanje kvizov, poleti se povežemo z Medgeneracijskim centrom, ki pripelje otroke v knjižnico na reševanje kviza ... Pri reševanju se intenzivno povezujemo tudi z osnovnimi šolami in drugimi knjižnicami iz Gorenjske. V letu 2019 smo dobili 1.500 rešenih kvizov. Naše dejavnosti nadgrajujemo s spletnimi različicami na prenovljenem portalu modripes.si. Spletna različica kviza se je izkazala za učinkovito, saj smo tako dobili 119 rešenih kvizov.

Skrbimo, da se v knjižnici za otroke vsak dan nekaj dogaja. Otrokom so na voljo zbirke didaktičnih iger in družabnih iger, ki smo jih v preteklem letu dokupili in s tem nadgradili izbor.

V letu 2019 smo tedensko začeli izvajati pravljíčne urice tudi v vseh krajevnih knjižnicah, zato je številka obiska in izvedb v primerjavi s preteklím letom občutno višja.

Aktivnost	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
delavnica	226	1.108	1.863	2.971
drugo*	7		1.400	1.400
filmski večer	1	7	4	11
individualna delavnica	22	12	32	44
informacijsko opismenjevanje	33	130	140	270
miselne in družabne igre	171	285	2.669	2.954
odprtje razstave	4	60	70	130
pravljíčna urica	183	1.558	2.232	3.790
predstava za otroke	10	430	497	927
razstava	35			0
spodbujamo branje	61	488	1.105	1.593
vodeni obiski skupin	206	446	4.487	4.933
Skupaj	959	4.524	14.499	19.023

* 8. februar - Prešernov dan

Aktivnosti v knjižnici Globus

Število obiskov aktivnosti v letu 2019 v knjižnici Globus je primerljivo z letom 2018, čeprav smo pri prireditvah dvignili kvaliteto in se s tem izognili populistíčni ponudbi, ki obíčajno napolni dvorano. Naša želja in težnja je namreč ponudba tehtnih vsebin.

Aktivnost	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
bralna srečanja	293	2.608		2.608
delavnica	307	2.112	1.603	3.715
drugo	23	1.592	1.400	2.992
filmski večer	6	153	4	157
improvizirana predstava	6	345	0	345
individualna delavnica	40	30	32	62
informacijsko opismenjevanje	178	1.795	140	1.935
literarni večer	13	585	0	585
miselne in družabne igre	162	903	1.680	2.583
odprtje razstave	11	200	70	270

pogovor	16	916	0	916
potopis	5	275	20	295
pravljíčna urica	37	716	672	1.388
predavanje	34	1.494	0	1.494
predstava za otroke	10	430	497	927
predstavitev	13	660	0	660
razstava	47	50		50
spodbujamo branje	67	267	833	1.100
uporaba dvorane	24	1.247		1.247
vodeni obiski skupin	127	1.533	1.937	3.470
Skupaj	1.419	17.911	8.888	26.799

Aktivnosti v krajevnih knjižnicah

V krajevnih knjižnicah smo začeli izvajati pravljíčne urice za otroke vsak teden, zato se nam je obisk občutno povečal, saj smo s tem poskrbeli za kontinuiteto, da obisk pravljíčne ure postane tedenska navada.

V primerjavi z letom 2018 je v vseh krajevnih knjižnicah več tudi obiska bibliopedagoških uric.

Lokacija	Aktivnost	Naslov	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
Krajevna knjižnica Cerklje	delavnica	Igralne urice	1	4	4	8
	filmski večer	Neskončno filmsko poletje: Vesna (odpadlo)	0			0
	individualna delavnica	E-točka	7	1		1
	miselne in družabne igre	Uganka	12		189	189
	pravljíčna urica	Pravljica na obisku	40	161	396	557
	spodbujamo branje	Družinsko branje	1	31	40	71
		Kviz Modrega psa	4	4	49	53
		vodeni obiski skupin	Bibliopedagoške ure	11	22	234
krajevna knjižnica Jezersko	filmski večer	Neskončno filmsko poletje: Dolina miru	1	50		50
	individualna delavnica	E-točka	1	1		1
	miselne in družabne igre	Uganka	12		35	35
	pravljíčna urica	Pravljica na obisku	10	33	98	131
	predstavitev	predavanje Jezersko	1	25	3	28
	spodbujamo branje	Družinsko branje	1	7	9	16
		Kviz Modrega psa	4	4		4

Krajevna knjižnica Naklo	delavnica	Delavnica Naklo	2	4	52	56
		Igralne urice	28	100	181	281
		Logika ni bavbav	5	19	35	54
	filmski večer	Neskončno filmsko poletje: Pastirci	1	25		25
	individualna delavnica	E-točka	17	15		15
	miselne in družabne igre	Uganka	12		369	369
	pravljična urica	Pravljica na obisku	27	354	573	927
	spodbujamo branje	Družinsko branje	1	48	50	98
		Kviz Modrega psa	4	4		4
	vodeni obiski skupin	Bibliopedagoške ure	46	104	1.101	1.205
Krajevna knjižnica Preddvor	filmski večer	Neskončno filmsko poletje: Dolina miru	1	50		50
	individualna delavnica	E-točka	7	1		1
	miselne in družabne igre	Uganka	12		123	123
	pravljična urica	Pravljica na obisku	28	98	140	238
	spodbujamo branje	Družinsko branje	1	42	35	77
		Kviz Modrega psa	4	4	1	5
	vodeni obiski skupin	Bibliopedagoške ure	19	26	283	309
Krajevna knjižnica Stražišče	individualna delavnica	E-točka	8	4		4
	miselne in družabne igre	Uganka	12		154	154
	pravljična urica	Pravljica na obisku	29	147	244	391
	spodbujamo branje	Družinsko branje	1	53	52	105
		Kviz Modrega psa	4	4	7	11
	vodeni obiski skupin	Bibliopedagoške ure	32	65	656	721
Krajevna knjižnica Šenčur	individualna delavnica	E-točka	9	6		6
	miselne in družabne igre	Uganka	12		119	119
	pravljična urica	Pravljica na obisku	12	49	109	158
	spodbujamo branje	Družinsko branje	1	16	22	38
		Kviz Modrega psa	4	4	7	11
	vodeni obiski skupin	Bibliopedagoške ure	13	26	276	302
Skupaj			458	1.611	5.646	7.257

Prireditve za otroke in odrasle

V oktobru smo začeli z dvema novima sklopoma predavanj oziroma pogovorov: Novinarjev kalejdoskop (ki se ukvarja s problematiko medijske pismenosti, lažnih novic, raziskovalnega novinarstva ...) in Znanostjo na cesti (kjer v sodelovanju z zavodom Znanost na cesti, splošni javnosti približujemo in predstavljamo delo in dosežke slovenskih znanstvenikov). Pri obeh sklopih beležimo lep obisk, angažirano in kritično publiko. V okviru Novinarjevega kalejdoskopa smo v 2019 gostili Petro Lesjak Tušek, Branka Sobana in Edvarda Žitnika. Pod naslovom Znanost na cesti pa sta se predstavila dr. Tomaž Zwitter in dr. Grega Repovš.

Omenimo lahko še nekaj drugih odmevnih gostov: Tone Partljič, dr. Peter Čeferin, Vasja Jager, Andrej Stare, Lojze Petrle, Vesna Vuk Godina, Ana Zavavlav, Boštjan Gorenc – Pižama, Ali Žerdin, Marcel Štefančič, Darja Groznik, Pavle Rak, dr. Dragan Petrovec ...

Večji dogodki, ki smo se jim posvetili v letu 2019 so bili 8. februar Prešernov semenj, Teden slovenskih splošnih knjižnic, Mesec skupnega branja, domoznanski september ...

Vrsta prireditve	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
drugo*	23	1.592	1.400	2.992
filmski večer	9	278	4	282
improvizirana predstava	6	345	0	345
literarni večer	13	585	0	585
odprtje razstave	11	200	70	270
pogovor	16	916	0	916
potopis	5	275	20	295
pravljичna urica	183	1.558	2.232	3.790
predavanje	34	1.494	0	1.494
predstava za otroke	10	430	497	927
predstavitev	14	685	3	688
Skupaj	324	8.358	4.226	12.584

* 8. februar - Prešernov dan, gostje v okviru mobilnosti in projektov ...

Delavnice

Za zelo uspešno se je izkazala delavnica pomoči pri pripravah na izpit iz slovenskega jezika za vse, katerih materni jezik ni slovenščina, Spoznajmo slovenski jezik. Obisk je iz 373 v letu 2018 narasel na 629.

Začeli smo tudi z rednim izvajanjem LEGO ustvarjalnic za otroke in delavnicami v Zdravstvenem kotičku za odrasle, ki jih pripravljamo v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja, Zdravstvenega doma Kranj.

Naslov prireditve	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
Ustvarjalna delavnica za otroke Čarobni prsti	47	199	319	518
Delavnica animiranega filma Slon	2	10		10
Družinske igre ob zaključku Družinskega branja	1	80	80	160
Glasbena delavnica Glasbališče	8	13	45	58
Delavnica Demografske spremembe (projekt CROSS - gostovanje partnerjev)	3	60		60
Igralne urice za najmlajše	75	201	398	599

Ustvarjalna delavnica za odrasle Krasilnica	19	110	0	110
Kulturna čajanka	20	131		131
LEGO ustvarjalnica	31	163	380	543
Logika ni bavbav	7	23	87	110
Materinske delavnice	14	93	18	111
Pravljična joga	19	175	283	458
Sobivanje s psom	1	40		40
Spoznavajmo slovenski jezik	60	629		629
Delavnice ob dnevu splošnih knjižnic Srečelov z razgledom	1	140	130	270
Filozofske delavnice ob Svetovnem dnevu filozofije	1	3	7	10
Tačkova urica	4	37	46	83
Zabavna urica z Modrim psom	24	25	82	107
Zdravstveni kotiček	5	67		67
Živa knjižnica	1	40		40
Skupaj	343	2.239	1.875	4.114

Individualne delavnice

V knjižnici smo v letu 2019 pripravili več individualnih delavnic za uporabnike knjižnice. Z društvom Tačke pomagačke smo pripravili 20 delavnic branja terapevtskim kužkom, ki pomagajo otrokom, ki imajo težave pri branju. Delavnico E-točka smo začeli izvajati tudi po krajevnih knjižnicah, vendar je bil odziv precej slab, zato smo sklenili v letu 2020 uvesti nekaj sprememb.

Naslov prireditve	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
Beremo s Tačkami	20	10	30	40
E-točka	67	46		46
Učna pomoč	2	2	2	4
Skupaj	89	58	32	90

Miselne in družabne igre

V letu 2019 smo zabeležili višji obisk pri organiziranem igranju igre Scrabble. Enkrat več smo dobili tudi rešenih ugank (leta 2018: 1.154, leta 2019: 2.269).

Naslov prireditve	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
Družabne igre	58	90	256	346
Igra Go	37	131	0	131
Igrarije z Modrim psom	1	100	120	220
Kviz znanja	10	384	0	384
Prešerna jagat	1	1	14	15
Razgibajmo možgane s Scrablom	35	166		166
Šahovske simultanke z mojstri in prvaki	8	31	10	41
Uganka	84		2.269	2.269
Skupaj	234	903	2.669	3.572

Razstave

V letu 2019 smo v knjižnici pripravili 21 večjih razstav. Na otroškem oddelku so se zvrstile 4 razstave ilustracij slovenskih ilustratorjev (David Krančan, Ana Zavadlav, Igor Šinkovec in Jaka Vukotič), v dvorani so razstavljali slikarji in fotografi, sodelovali smo tudi v Mednarodnem festivalu likovne umetnosti, ki ga pripravlja Likovno društvo Kranj, v pritličju smo prostor namenili tematskim razstavam. Po oddelkih in krajevnih knjižnicah smo pripravili še več manjših razstav, ki spodbujajo izposojajo gradiva in so bile namenjene različnim obletnicam, knjižnim dogodkom, nagradam ...

Vodeni obiski knjižnice

Vodene obiske izvajamo na več načinov: kot bibliopedagoške ure, kot vodene ogledne knjižnic, kot bibliopedagoške ure v okviru nacionalnega projekta Rastem s knjigo za osnovnošolce in srednješolce. Število vodenih ogledov knjižnice Globus je v primerjavi z letom 2018 rahlo upadlo, saj so nekatere šole nehale sodelovati v projektu Rastem s knjigo, poleg tega knjižnica za lokalne prebivalce ni več novost. Še vedno pa dobivamo pobude za ogledne iz ostalih predelov Slovenije in tujine.

V letu 2019 smo izvedli več bibliopedagoških uric v krajevnih knjižnicah.

Naslov prireditve	Lokacija	Število izvedb	Odrasli	Skupaj
Bibliopedagoške ure	Globus	61	155	1.552
	Krajevna knjižnica Cerklje	11	22	256
	Krajevna knjižnica Naklo	46	104	1.205
	Krajevna knjižnica Preddvor	19	26	309
	Krajevna knjižnica Stražišče	32	65	721
	krajevna knjižnica Šenčur	13	26	302
Rastem s knjigo OŠ	Globus	24	48	588
Rastem s knjigo SŠ	Globus	36	1.049	1.049
Ogled knjižnice Globus	Globus	6	281	281
Skupaj		248	1.776	6.263

Spodbujamo branje

V MKK spodbujamo branje z različnimi projekti za vse starostne skupine bralcev. Vse organiziramo tako, da v sodelovanje vključimo tudi krajevne knjižnice.

Pri Kvizu Modrega psa poleg krajevnih knjižnic sodelujejo tudi knjižnice s širše gorenjske regije: Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Trzič, Občinska knjižnica Jesenice in Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik.

Naslov	Število izvedb
Družinsko branje	7
Knjigolovčki	7
Knjižna žehta	1
Knjižnica na bazenu	2
Knjižnica na grajskem vrtu	2
Kul paket #najst	7
Kviz Modrega psa	28
Mesec kulture	7

Pasje torbe	7
Poletna malha	7
Štirje letni časi branja s slovenskimi avtorji: gremo v naravo	7
Štirje letni časi branja s slovenskimi avtorji: poletna mavrica	7
VigeVageKnjige - predstavitev založbe	1
Vivat Juventutem	7
Skupaj	97

Bralna srečanja Modro brati in kramljati

V letu 2019 so potekala redna bralna srečanja za uporabnike knjižnice, za starejše občane in za udeležence s posebnimi potrebami v občinah, ki jih pokriva Mestna knjižnica Kranj. Bralna srečanja vodijo strokovni delavci knjižnice in 23 usposobljenih prostovoljcev.

V letu 2019 smo ustanovili novo medgeneracijsko skupino v krajevni knjižnici Cerklje na Gorenjskem. Čez leto je delovalo 22 bralnih skupin za starejše, odrasle, mladino in uporabnike s posebnimi potrebami.

Naslov prireditve	Število izvedb	Udeleženci
Bralna srečanja MKK	293	2.371
Izobraževanje za prostovoljce	2	21
Redno mesečno srečanje s prostovoljci	10	216
Skupaj	305	2.608

Informacijsko opismenjevanje

V knjižnici za svoje člane vsako leto pripravimo tečaje za spodbujanje informacijske pismenosti. V letu 2019 smo zaradi finančnih razlogov zmanjšali število izvedb. Vsa razpisana izobraževanja so bila polno zasedena.

Računalniška izobraževanja so namenjena tako popolnim začetnikom kot tudi tistim, ki bi znanje radi le nadgradili. Poleg obsežnejših usposabljanj nudimo tudi individualne delavnice, kjer uporabnikom pomagamo pri uporabi e-knjižnice in mobilnih naprav. Različne zabavno izobraževalne programe med počitnicami namenjamo osnovnošolcem.

S poletno filmsko šolo smo v letu 2019 sodelovali v prireditvah, ki smo jih pripravili skupaj z Layerjevo hišo, Zavodom za turizem in kulturo Kranj in Klubom študentov Kranj, pod skupnim naslovom Kranj – Štigličevo mesto v Štigličevem letu. Prireditve so bile vključene v nacionalni program obeležja stote obletnice rojstva režiserja Franceta Štiglica, ki ga je pripravil Slovenski filmski center.

Naslov prireditve	Število izvedb	Odrasli	Otroci	Skupaj
Informacijsko opismenjevanje	153	1.745		1.745
Informacijsko opismenjevanje - poletna filmska šola	20	0	90	90
Informacijsko opismenjevanje - LEGO robotika	5	50	50	100
Skupna vsota	178	1.795	140	1.935

Brezplačna uporaba dvorane

Dvorano smo za interne dogodke, sestanke ali predavanja enkrat na leto dali v brezplačno uporabo neprofitnim organizacijam s sedežem v Mestni občini Kranj.

Datum	Število izvedb	Odrasli	Skupaj
jan	3	255	255
feb	3	133	133
mar	3	178	178
apr	2	125	125
maj	3	110	110
sep	1	100	100
okt	2	46	46
nov	4	180	180
dec	3	120	120
Skupaj	24	1.247	1.247

3. Knjižnica na spletu

3.1. E-knjige

	Nakup novih licenc	Skupno število naslovov	Število izposoj	Strošek nakupa
2019	268	1.477	7.126	9.833,88
2018	214	1.209	5.361	6.400,11
indeks	125	122	133	

V letu 2019 smo del sredstev namenili tudi za dostop do e-knjig na portalu Biblos, sistemu za izposajo elektronskih knjig. E-knjige so bile brezplačno na razpolago vsem članom Mestne knjižnice Kranj.

V letu 2019 smo kupili 268 e-knjig, 221 e-knjig je brezplačnih in so v osnovnem paketu. Konec leta je bilo na voljo 1.477 e-knjig. Člani Mestne knjižnice Kranj so si izposodili 7.126 e-knjig, oz. 934 različnih naslovov. Skupni znesek nakupa e-knjig, uporabnina za Biblos 2019 in plačilo DRM zaščite gradiva, je znašal 9.833,88 EUR, od tega je bil znesek za uporabnino 4.098,60 EUR. Mestna knjižnica Kranj je pri izposoji e-knjig vodilna v Sloveniji

3.2. Uporaba Moje knjižnice

Aplikacija	Iskanja	Izpisi	Rezervacije	Podaljšanja	Preklicane rezervacije	Skupaj
2018						
Cobiss+	574.536	458.143	28.155	116.920	1.780	1.179.534
mCobiss	33.814	20.770	7.079	27.978	578	90.219
Skupaj	608.350	478.913	35.234	144.898	2.358	1.269.753
2019						
Cobiss+	816.640	546.911	33.540	132.363	2.029	1.531.483
mCobiss	50.134	114.471	13.523	63.797	1.193	243.118
Skupaj	866.774	661.382	47.063	196.160	3.222	1.774.601

Vir: <https://www.cobiss.si/statistike/>

Uporaba spletnih storitev je tudi lansko leto precej narasla: katalog Cobiss+ in Moja knjižnica za 77 %, mobilna aplikacija mCobiss pa za 37 %.

3.3. Digitalizacija VHS kaset

Storitev je uporabilo 46 članov, digitalizirali smo 161 VHS kaset z domačimi video posnetki.

3.4. Spletne strani in družbena omrežja

Spletna stran knjižnice mkk.si

Na spletni strani knjižnice smo v letu 2019 objavili 381 novih prispevkov (napovedi prireditev in drugih obvestil) ter 576 knjižnih novosti.

Stran je obiskalo 25.800 uporabnikov. Število obiskov strani: 173.904.

Tri najbolj obiskane strani so:

1. Obratovalni čas (6.065)
2. Podaljševanje rokov za izposojeno gradivo (5.887)
3. Novosti (4.386)

Spletna stran za otroke modripes.si

V letu 2019 smo objavili prenovljeni portal za otroke Modri pes.

Za prenovo smo se odločili zaradi potrebe po posodobitvi spletnega mesta za prikaz in promocijo otroških vsebin Mestne knjižnice Kranj. Namen in funkcije portala so informiranje o vsebinah in dogajanju v knjižnici, z večjo promocijo same figure Modrega psa pa želimo razširiti promocijo knjižnice in spodbujati bralno kulturo med otroki in starši.

Portal je na novo oblikovan, posodobljene so interaktivne funkcionalnosti, omogočeno je dodajanje različnih tipov vsebin od informativnih do interaktivnih.

Uporabnikom je omogočena registracija v portal in personalizacija nastavitev e-obveščanja o dogodkih in novostih v knjižnici. S svojih profilnih strani lahko spremljajo pravilno rešene kvize in uganke, dodajajo priljubljene vsebine in ocene knjig in dogodkov.

V letu 2019 smo dodali možnost sodelovanja v projektu Družinsko branje na spletu. Uporabniki lahko na portalu poiščejo knjigo s seznama ter si jo dodajo na svoj seznam Moje družinsko branje. Odgovorijo na zastavljeno vprašanje in zbirajo število pravilno odgovorjenih vprašanj. Ko dosežejo 20 pravih odgovorov, si natisnejo potrdilo in ga prinesejo v knjižnico, kjer prevzamejo nagrado.

V letu 2019 (od 1. aprila do 31. decembra) je stran obiskalo 29.681 uporabnikov. Število obiskov spletišča modripes.si je 163.514.

Tri najbolj obiskane strani so:

- Koledar dogodkov (7.321)
- Družinsko branje (3.761)
- Zabava na spletu – Igre (550)

Facebook Mestna knjižnica Kranj

V letu 2019 smo pridobili 453 novih sledilcev.

31. 12. 2019 je bilo zabeleženih 3.985 sledilcev.

Twitter @knjiznicakranj

V letu 2019 je bilo objavljenih 1.231 objav.

31. 12. 2019 je bilo zabeleženih 825 sledilcev.

Instagram @mestnaknjiznicakranj

Na Instagramu smo 31. 12. 2019 zabeležili 179 objav in 1.062 sledilcev.

You Tube

Na kanalu MKK je objavljenih 16 posnetkov dogodkov/pogovorov iz leta 2019.

Najbolj gledana posnetka sta:

- Bronja Žakelj, Belo se pere na devetdeset (Bronja Žakelj in Sašo Stare, pogovor) - 595 ogledov
- Svetlana Slapšak: Fantom svobode (Svetlana Slapšak in Zoran Smiljanić, pogovor) – 443 ogledov

Sistem za e-obveščanje uporabnikov o dogodkih in novostih v knjižnici

V sistem je prijavljenih 914 naročnikov. Od tega 119 prijavljenih v letu 2019. Uporabniki so ob vpisu obveščeni na možnost naročila na e-obveščanje. V vsakem tiskanem mesečniku je priloga tudi obrazec za naročilo, vendar se veliko uporabnikov odloča tudi za prejem tiskanega mesečnika.

3.5. Objavljanje domoznanskih vsebin na portalih gorenjci.si, Kamra, dobreknjige

Na portalu dobreknjige.si skupaj z drugimi slovenskimi knjižničarji priporočamo branje kvalitetnega leposlovja – v letu 2019 smo v MKK dodali 5 naslovov dobrega branja.

Na portal Gorenjci.si smo vnesli 2 novi biografiji znanih Gorenjcev, popravljali smo stara biografska gesla in se ukvarjali s prenosom podatkov na novi združeni spletni biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin.

Na portalu Kamra smo opravljali uredniško funkcijo za Gorenjsko, pregledovali smo zbirke drugih vnašalcev, jim svetovali pri izbiri gradiva in vnosu podatkov, dodali smo 2 zgodbi s 157 multimedijskimi elementi in 43 podzbirkami: Rodbina Vurnik in Kranj, Globus – od veleblagovnice do knjižnice.

SODELOVANJE IN PROMOCIJA

1. Sodelovanje in povezovanje

1.1. Ciljno povezovanje z lokalnimi/regionalnimi/nacionalnimi/mednarodnimi organizacijami

Ker knjižnica uvaja vedno več storitev za ciljne skupine uporabnikov je nujno, da se pri tem povezuje z drugimi organizacijami na lokalnem in širšem nivoju, ki imajo pri tem delu več izkušenj in znanja. Obenem druge organizacije navezujejo stike s knjižnico, ker jo prepoznajo kot pomembnega partnerja, s katerim lahko sodelujejo.

Poleg že utečenih sodelovanj s kulturnimi in izobraževalnimi organizacijami v Kranju, smo v povezavi z Zdravstvenim kotičkom uspešno sodelovali z organizacijami, ki so povezane z zdravjem in zdravim načinom življenja (Zdravstveni dom Kranj, Rdeči križ Kranj, Klub študentov medicine Kranj, Inštitut za javno zdravje, zastopnikom pacientovih pravic, Centralna medicinska knjižnica, Ambulanta Pro bono itd.)

Predstavnica knjižnice je sodelovala v širši delovni skupini, ki je pripravila prijavo za Evropsko prestolnico kulture 2025.

Lighthouse libraries je pobuda organizacije Public Libraries 2030, ki zagovarja knjižnice na evropskem nivoju in ima sedež v Bruslju. MKK se je vključila kot ena od knjižnic, ki bodo sodelovale v skupnih projektih, širile dobro prakso in tudi sodelovale v osrednjem dogodku Code week v Bruslju.

Ostala mednarodna sodelovanja so povezana s sodelovanjem knjižnice v različnih EU projektih.

Sodelavci MKK se aktivno vključujejo v stanovske organizacije na nacionalnem in mednarodnem nivoju:

- Društvo bibliotekarjev Gorenjske, ki strokovno in družabno povezuje vse gorenjske knjižničarje. Predsednica.
- Združenje bibliotekarskih društev Slovenije. Predsednica Sekcije za splošne knjižnice. Članica Sekcije za mladinsko knjižničarstvo.
- Ministrstvo za kulturo. Članica Strokovne komisije za knjižničarstvo.
- Nacionalna komisija, ki podeljuje certifikat Branju prijazna občina. Članica komisije
- Zveza medgeneracijskih društev za kakovostno staranje. Predsednica.

1.2. Povezovanje in sodelovanje s knjižnicami gorenjske regije v okviru nalog osrednje območne knjižnice

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

Za člane gorenjskih splošnih knjižnic smo kupili dostop do dveh podatkovnih zbirk: Tax-Fin-Lex (slovenski davčni, finančni in pravni portal) in PressReader (dostop do tujih časnikov in revij, 7.381 naslovov). Preko spletne strani MKK <http://www.mkk.si/category/e-viri/zbirke-z-oddaljenim-dostopom/> je do podatkovnih zbirk omogočen oddaljeni dostop za vse člane gorenjskih splošnih knjižnic. Storitve zagotavljamo preko NUK-ovega strežnika, v letu 2019 jo je uporabljalo 230 članov, ki so opravili 1.790 prijav. Pripravili smo zgibanko s predstavitvami e-zbirk za člane gorenjskih knjižnic.

Za povečan in zahtevnejši izbor gradiva smo poskrbeli s strokovno obdelavo 1.704 enot obveznega izvoda slovenskega tiska.

Med gorenjskimi splošnimi knjižnicami je potekala brezplačna medknjižnična izposoja za strokovno in študijsko gradivo, knjižnice so si izmenjale 1.715 enot gradiva.

Strokovna pomoč knjižnicam na območju

Za gorenjske knjižničarje smo organizirali 4 predstavitve nove e-zbirke, to je portal Tax-Fin-Lex: 24. 1. v Kranju, 4. 2. na Jesenicah, 14. 2. pa v Radovljici in Škofji Loki (skupaj 50 udeležencev).

14. 3. smo pripravili delavnico Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi: izziv za osrednje knjižnice (13 udeležencev), kjer smo analizirali nekatere izzive pri implementaciji novih priporočil in standardov za splošne knjižnice.

28. 5. smo v MKK povabili predstavnike slovenskih osrednjih območnih knjižnic, ki se ukvarjajo z organizacijo prireditev. Na sestanku smo se pogovarjali o načrtovanju programa prireditev, uredniški in promocijski politiki. Rezultat pobude bo usklajevanje in sodelovanje na nacionalni ravni ter redna letna izobraževanja s področja prireditvene dejavnosti. Z izobraževanji naj bi v prihodnosti dvignili kvaliteto prireditev.

4. 11. smo se na sestanku srečali z direktorji gorenjskih splošnih knjižnic in pripravili načrt izvajanja območnih nalog v letu 2020.

23. 11. so bila v okviru 2. Izobraževalnega dneva Društva bibliotekarjev Gorenjske izvedena predavanja o izzivih knjižnic pri delu z mladimi: Pregled raziskave Slovenska mladina 2018/19 in dobrih praks dela z mladimi v splošnih knjižnicah po Sloveniji (M. Lesar, MKK); Bralni klub v Knjižnici A.T. Linhartarja Radovljica (L. Kozelj); Delo z mladimi uporabniki v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja Tržič (M. Klemenčič); Dobre prakse dela z mladimi v drugih institucijah (Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM-O) in Mladinskega dnevnega centra KamRa; Bralne navade mladih z manj priložnostmi - brezup ali priložnost? – I. Kreft Toman); Dobre prakse dela z mladimi iz tujine (M. Vunšek).

Za mlade člane gorenjskih splošnih knjižnic smo sestavili 4 poučne kvize Modrega psa, s katerimi želimo spodbujati branje kvalitetne otroške literature: Desa Muck in Blazno šolski kviz, Genialen Matildin kviz, Simpatičen Francev kviz, Dnevnik nabritega mulca. Reševali so jih otroci, ki so člani splošnih knjižnic iz Kranja, Jesenic, Škofje Loke, Tržiča in Kamnika, tudi preko spletne strani <http://www.modripes.si/>. Skupaj smo prejeli 1.543 rešenih kvizov.

Strokovni delavci MKK smo izvedli svetovanja gorenjskim splošnim knjižnicam o oddaljenem dostopu do podatkovnih zbirk, medknjižnični izposoji, vnašanju biografij na portal Gorenjci.si in zgodb na portal Kamra, obdelavi knjižničnega gradiva.

Bibliotekarji gorenjskih splošnih knjižnic smo na portal Dobreknjige.si v letu 2019 prispevali 40 anotacij o kvalitetnih knjigah (od leta 2016 pa skupaj že 234), ki jih priporočamo v branje. MKK je članica uredniškega odbora portala, udeležili smo se sestanka, ki je bil 24. 10. v NUK-u.

Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Pripravili smo sestanek domoznancev iz gorenjskih splošnih knjižnic, kjer smo med drugim vsebinsko zasnovali prireditve za domoznanski september 2019, katerega tema se je navezala na Dneve evropske kulturne dediščine Dediščina in umetnost. V Kranju smo pripravili razstave in predavanja, kjer smo ob okroglih jubilejih predstavili kranjske in gorenjske umetnike (prešernoslovca Franca Drolca, režiserja Franceta Štiglica, pisatelja Simona Jenka). Osrednje

mesto pa smo z otvoritvijo razstave namenili umetniški družini Vurnik, predvsem kranjskemu opusu treh generacij podobarjev, arhitektov in slikarjev. V Škofji Loki so razstavljali otroške risbe z detajli loških zgradb, na Jesenicah so pripravili zbiranje spominov na stare gostilne – Kako so se na Jesenicah včasih zabavali, v Trziču so zbirali spomine na tržiške ansamble iz 60. in 70. let 20. stoletja.

Mestna knjižnica Kranj je v dogovoru z ostalimi osrednjimi območnimi knjižnicami prevzela nalogo vzpostavitve skupnega spletnega biografskega leksikona **Obrazi slovenskih pokrajin**. Že jeseni 2018 je bila ustanovljena delovna skupina, ki je pripravljala osnove za podatkovni model in funkcijsko specifikacijo bodočega leksikona, do konca leta je imela 5 sestankov. Dokument je bil pripravljen marca 2019, ko smo pričeli z izbiro izvajalca. Maja smo z njim podpisali pogodbo, oktobra pa se je začel prenos podatkov iz 8 obstoječih spletnih regionalnih leksikonov. Do konca leta 2019 je bil portal pripravljen do beta verzije, kar pomeni, da je na voljo vsem vnašalcem za testiranje in predloge nujnih sprememb. Registrirana je bila domena www.obrazislovenskipokrajin.si. Portal bo objavljen spomladi 2020.

Tehnično združitev spletnih biografskih leksikonov so sestavljale naslednje aktivnosti:

- Uskladitev skupnega podatkovnega modela, ki zajema združitev metapodatkov, šifrantov krajev, občin in dejavnosti. Dodali smo novo tabelo za regije in jo povezali z vsemi ostalimi tabelami, s tem smo zagotovili ohranitev lokalne identitete in nivojev pravic po regijah.
- Vzpostavitev skupne baze podatkov: združili smo šifrante vseh biografskih leksikonov, vnašalce in administratorje, ločeni so regijsko. Pri vnosu osebe se naredi preverjanje, če oseba že obstaja preko imena in priimka. Enako velja za šifrante.
- Vzpostavitev nivojev pravic in dostopov: vsak lokalni vnašalec ima pravico dostopa do lastnih vnosov, vzpostavili smo nivo regijskih urednikov in glavnega urednika, ki ima pregled nad celotno vsebino.
- Prenos posameznih biografskih gesel v skupno bazo.
- Sistem ohranitve lokalnih identitet v enotnem spletnem leksikonu: za enotni leksikon smo izbrali novo skupno domeno, vsak lokalni leksikon ima svojo pot, obstoječe domene se bodo preusmerile na novi naslov.
- Prenovljena celostna podoba: glavna stran združuje vse biografske leksikone, odstrani pa predstavljajo regijske, ki imajo lastno identiteto, vendar v sklopu celostne grafične identitete portala. Strani se prilagajajo vsem širinam zaslonov.

Gorenjske splošne knjižnice so na portalu Kamra 2019 objavile 9 novic in 3 digitalne zbirke s 53 podzbirkami in 172 multimedijskimi elementi: Bili so tržiški ansambli ... (tržiška knjižnica), Rodbina Vurnik in Kranj, Globus – od veleblagovnice do knjižnice (MKK). V okviru regijskega uredništva smo pregledovali zgodbe pred objavo, vnašalcem predlagali popravke in dopolnitve objavljenih zgodb. Svetovali smo pri izbiri gradiva za digitalne zbirke in njihovem oblikovanju. Udeležili smo se 2 sestankov urednikov portala Kamra, ki ju je pripravila Osrednja knjižnica Celje, in festivala Kamra ter izobraževanja za vnašalce na portal Kamra.

Gorenjski spletni biografski leksikon **Gorenjci.si** smo dopolnili s podatki in fotografijami 6 pomembnih gorenjskih osebnosti (<http://www.gorenjci.si/>). Skupaj je bilo konec leta 2019 na spletni strani predstavljenih že 1384 Gorenjcev, vnašanje novih smo zaradi prenosa podatkov na novi leksikon ustavili.

Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Pripravljali smo sezname izločenega gradiva iz Mestne knjižnice Kranj za NUK in pregledovali sezname tega gradiva iz gorenjskih splošnih in šolskih knjižnic (Jesenice, Škofja Loka, Radovljica), da bi ohranili za območje pomembno knjižnično gradivo.

1.3. Sodelovanje v lokalnih in mednarodnih projektih

Družinska pismenost (Family Literacy Works)

Z 31. 3. 2019 smo v Mestni knjižnici Kranj zaključili dve in pol letni mednarodni projekt "Family Literacy Works!" (Erasmus+), kjer smo razvijali in izvajali programe družinske pismenosti. Projektna skupina v Mestni knjižnici Kranj je bila zadolžena za izdelavo profila kompetenc moderatorja, ki usmerja in pomaga družini pri učenju in raziskovanju različnih vrst pismenosti. Dokument *Poklicni profil moderatorja družinske pismenosti* je bil podlaga za pripravo učnega programa za knjižničarje, ki že delajo na programih družinske pismenosti oz. so ta znanja želeli še pridobiti.

V 3-dnevnem izobraževalnem programu, ki je bil spomladi 2018, smo usposobili 18 knjižničarjev po vsej Sloveniji. Do konca leta je bilo organiziranih in izvedenih 45 delavnic v 15 različnih krajih in na 19 različnih lokacijah; največ v splošnih knjižnicah. V pilotni fazi je bilo v program spodbujanja družinske pismenosti vključenih 111 družin, kjer je sodelovalo več kot 260 udeležencev. S tem smo izpolnili vse naloge in dosegli cilje projekta, ki so povezani z spodbujanjem učenja različnih oblik pismenosti v družini.

Projekt smo zaključili s konferenco z naslovom *Knjižničarji kot moderatorji družinske pismenosti*, ki smo jo organizirali 29. januarja 2019. Povabili smo domače in tuje strokovnjake s področja družinske pismenosti.

Po končanem projektu smo v Mestni knjižnici Kranj ustanovili delovno skupino, ki nadaljuje z aktivnostmi na področju družinske pismenosti.

Kulturna dediščina za prihodnost (Cultural Heritage for the Future)

Jeseni 2018 smo se kot partnerji vključili v dvoletni projekt programa Erasmus+, ki se avgusta 2020 zaključuje. V projektu sodelujemo s partnerji iz Litve, Švedske, Danske in Estonije. Vsebina projekta je sodelovanje v dejavnostih, ki so povezane s kulturno dediščino, ki pri ljudeh krepi pripadnost okolju in kulturni zgodovini. Spodbuja spoštovanje do ljudi, do kulturne raznolikosti, spodbuja spremembe v komunikacijskem vedenju in bogati kolektivni spomin.

V letu 2019 smo imeli partnerji v projektu dve srečanja. Prvi večdnevni izobraževalni program za partnerje v projektu smo gostili v Mestni knjižnici Kranj, drugo je gostila Knjižnica Herning na Danskem.

Do konca leta 2019 sta v okviru projekta nastala dva izdelka in sicer študija *Libraries for Communities* in priročnik *Guidebook Followship and Onboarding Cultural Heritage for the Future*. *Libraries for communities* je študija, s pomočjo katere bodo knjižničarji in drugi, ki delajo z odraslimi na področju kulturne dediščine, prejeli informacije o posebnih spodbudnih dejavnostih za odrasle. Pripomogla bo k pridobivanju novih kompetenc na področju izobraževanja odraslih, ki se ukvarjajo s kulturno dediščino in jim omogočila pravilno delo s ciljnim skupinami.

Guidebook Followship and Onboarding Cultural Heritage for the Future je priročnik, ki je zasnovan tako, da pomaga knjižnicam, ki na področju kulturne dediščine sodelujejo z lokalnimi skupnostmi in promovirajo aktivno državljanstvo. Napisan je za knjižnične strokovnjake v vlogah »organizatorjev projektov«. Priročnik vsebuje tudi koristna orodja za strokovni razvoj in skupek načel, ki predstavljajo orodje za razmislek in usmerjanje v procesu ustvarjanja aktivnega državljanstva.

CROSS (Creating other study spaces)

V letu 2019 smo začeli sodelovati v mednarodnem projektu CROSS, ki bo potekal od septembra 2019 do avgusta 2021. Projekt financira program Erasmus+. Sodeluje 7 partnerskih evropskih ustanov (med njimi so institucije za izobraževanje odraslih in knjižnice), ki prihajajo iz Nemčije, Španije, Madžarske, Luksemburga, Romunije, Nizozemske in Slovenije. Namen projekta je raziskati spremenjene pogoje, s katerimi se soočajo ustanove za neformalno izobraževanje in razviti nove koncepte delovanja za prihodnost, mednarodni prenos izkušenj, razvoj in izvajanje inovacij na področju izobraževanja odraslih s poudarkom na konceptu „tretjega prostora“ kot učnega prostora.

V letu 2019 smo imeli dve srečanja. Prvo, uvodno, je potekalo v nemškem Iserlohnu, drugo pa smo

gostili v Kranju. Osrednja tema kranjskega srečanja so bile demografske spremembe in njihov vpliv na prihodnost.

Public Libraries 2030

V letu 2019 smo se povezali z neprofitno organizacijo Public Libraries 2030, ki deluje v Belgiji in postavlja splošne knjižnice na agendo evropske politike, EU ozavešča o pomembni vlogi, ki jo imajo splošne knjižnice pri vseživljenjskem učenju in opismenjevanju in jih zagovarja pred oblikovalci evropske politike s pomočjo inovativnih projektov. V organizaciji menijo, da so splošne knjižnice ključ do demokratične, socialno angažirane in digitalno vključujoče Evrope. Postali smo član iniciative Lighthouse Libraries in se s tem zavezali, da bomo aktivno podpirali promocijo splošnih knjižnic v evropskem parlamentu in širše. Iniciativa združuje najbolj inovativne in najbolj zanimive knjižnice iz vsake države članice in ustvarja knjižnično mrežo po vsej EU. Dobili smo možnost partnerstva v novem projektu European »Libraries of emotions© (LOE)«, za katerega bomo v letošnjem letu izvedeli ali bo financiran.

Razstava Generation Code: Born at the library v evropskem parlamentu

V oktobru smo se udeležili interaktivne razstave Generacijska koda: Rojeni v knjižnici (Generation Code: Born at the library) v Evropskem parlamentu v Bruslju. Dogodek vsako leto v okviru Evropskega tedna kodiranja (Europe Code Week) pripravi neprofitna organizacija Public Libraries 2030, ki deluje pod sloganom: Povezuj. Iznajdi. Zagovarjaj. (Connect. Innovate. Advocate.) Vsaka knjižnica, ki je sodelovala pri razstavi, je k ogledu povabila evropske poslance svoje države. Ti so bili vabljeni, da se sprehodijo po razstavi ali pa se zgolj srečajo s predstavniki knjižnice. Iz Mestne knjižnice Kranj smo vabilo poslali vsem osmim slovenskim poslancem. Na stojnici sta nas obiskala gospa Ljudmila Novak in gospod Milan Brglez. S predstavitvijo Albuma Slovenije smo jima pokazali, da knjižnice na različne in inovativne načine delujemo tudi preko spleta. S pomočjo portala Kamra in vanjo vključenega Albuma Slovenije odgovarjamo na želje ljudi, ki v raziskavah redno izražajo zanimanje za dediščino lokalnega okolja.

Code Week

Evropski teden programiranja je družbena pobuda, katere cilj je približati programersko in digitalno pismenost vsem na zabaven in vključujoč način.

Mestna knjižnica Kranj vsak leto sodeluje z organizacijo ene ali dveh delavnic, ki so namenjene osnovnošolski mladini. V letu 2019 smo organizirali delavnico Lego roboti, kjer se udeleženci spoznali z osnovami programiranja in robotike ter spoznali proces razčlenjanja kompleksnejših problemov na več enostavnih in uporabnih rešitev.

Mobilnost Erasmus+ v Mestni knjižnici Kranj

Od 21. do 25. 10. 2019 smo v MKK gostili udeležence dveh projektov Erasmus+ KA1 (job shadowing). Za pet dni je prišlo na mobilno izmenjavo pet knjižničark iz Varne, Bolgarija in ena knjižničarka iz Pregrade, Hrvaška. Zanje smo pripravili predstavitve dejavnosti naše knjižnice, delo v bralnih klubih, delovanje spletnega kataloga COBISS+, spletne aplikacije Moja knjižnica in mCOBISS, online biografske leksikone in domoznanski portal Kamra, e-knjige in portal Biblos, organizacijo dela in jih peljali na ogled krajevnih knjižnic Naklo in Šenčur. Povezali smo jih s kolegi v Mestni knjižnici Ljubljana in v Knjižnici ATL Radovljica.

Projekt socialne aktivacije

MKK sodeluje v projektu STAR UP SOC – dolgotrajna socialna aktivacija ranljivih ciljnih skupin, katerega nosilec je Zaposlitveni center Griffin. Namen delovnega opolnomočenja udeležencev je ena od oblik praktičnega izobraževanja, v katero se udeleženci vključujejo, da pridobivajo nova znanja in kompetence. Za udeležence, večinoma težje zaposeljive osebe, smo pripravili prilagojen voden obisk knjižnice, redno pa jim tudi dostavljamo mesečne napovednike, da se lahko udeležijo prireditev, ki jih organiziramo. V letu 2019 je ena udeleženka programa socialne aktivacije praktično spoznavala delo v knjižnici.

MoST - Model skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih

Glavni namen projekta MoST je zagotoviti usklajeno in uspešno izvajanje operacij v vseh vključenih okoljih.

Projekt prinaša uvedbo skupnostnega pristopa, ki predstavlja učinkovit model za doseganje javnozdravstvenih ciljev kot so boljše zdravje in kakovost življenja ter zmanjševanje neenakosti v zdravju celotne populacije.

Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020, in sicer v okviru 9. prednostne osi "Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine«. Projekt je sofinanciran s strani Evropskega strukturnega in investicijskega sklada (80%) in nacionalnega sofinanciranja (20%).

Trajanje projekta: 1.9.2017 do 31.8.2020

Mestna knjižnica Kranj je od vsega začetka vključena v projekt. Sodelujemo s Centrom za krepitev zdravja, ZD Kranj. V okviru Zdravstvenega koticčka MKK, so se v letu 2019 enkrat mesečno izvajala predavanja in delavnice, ki jih organizira Center za krepitev zdravja v skladu z načrtom projekta. Sodelovali smo tudi pri spodbujanju branja že pri dojenčkih. Patronažne sestre v ZD Kranj pri obisku v petem mesecu otrokove starosti staršem dojenčka darujejo slikanico Moja koklja špiklja špoklja in osnovna navodila o branju dojenčku, MKK pa je priložila informativno zgibanko z navodilom sestram, da opozorijo starše otroka, da slovenske knjižnice otrokom brezplačno izposojajo gradivo in nudijo različne prireditve. Dodali smo 1.000 izvodov zgibank.

Modro brati in kramljati

Že od leta 2009 Javna agencija za knjigo delno financira projekt Modro brati in kramljati. V okviru projekta izvajamo usposabljanje prostovoljcev, ki vodijo bralna srečanja, organiziramo literarne dogodke in promoviramo branje in dejavnosti, povezane z njim.

2. Promocija knjižnice in njenih storitev

Mestna knjižnica Kranj je o prireditvah in dejavnostih knjižnice preko različnih kanalov obveščala splošno javnost, uporabnike in obiskovalce knjižnice. V letu 2019 smo pripravili 10 tiskanih mesečnih napovednikov prireditev in dejavnosti, ki potekajo v Knjižnici Globus in krajevnih knjižnicah. Mesece junij, julij in avgust smo zaradi manjšega števila prireditev, šolskih počitnic in obdobja letnih dopustov združili v eno izdajo. Naklada vsake izdaje je bila 1.500 izvodov.

Distribucija tiskanih mesečnih napovednikov je potekala:

- v Knjižnici Globus in krajevnih knjižnicah,
- naročnikom po pošti – 31. 12. 2019 je bilo naročnikov 265,
- po vrtcih, osnovnih šolah, srednjih šolah in drugih izobraževalnih, socialnih, zdravstvenih in športnih zavodih v Mestni občini Kranj in v občinah, s katerimi ima knjižnica sklenjene pogodbe o zagotavljanju knjižnične dejavnosti; z mesecem oktobrom smo razvoz nadomestili s pošiljanjem po pošti in s tem povečali število prejemnikov iz 17 na 52. Mesečno smo tem prejemnikom po pošti poslali 270 mesečnih napovednikov,
- po lokacijah v starem mestnem jedru Kranja, z mesecem majem tudi širše; z mesecem majem smo sklenili pogodbo z DPG, distribucija in promocija, d.o.o., s tem smo povečali število lokacij iz 34 na 80 – mesečno je DPG za Mestno knjižnico Kranj na te lokacije dostavil 200 mesečnih napovednikov.

Z obrazcem Prijava za obveščanje smo nadaljevali aktivno zbiranje naslovov uporabnikov, s katerimi smo širili obstoječi seznam za pošiljanje mesečnih napovednikov po pošti. V skladu z zakonom GDPR so naročniki podpisali soglasje za pošiljanje.

Pripravili smo 10 mesečnih plakatov z izborom dogodkov za odrasle in 10 mesečnih plakatov z izborom dogodkov za otroke. Mesece junij, julij in avgust smo združili na enem plakatu.

Distribucija mesečnih plakatov je potekala:

- v Knjižnici Globus in krajevnih knjižnicah,

- po vrtcih, osnovnih šolah, srednjih šolah in drugih izobraževalnih, socialnih, zdravstvenih in športnih zavodih v Mestni občini Kranj in v občinah, s katerimi ima knjižnica sklenjene pogodbe o zagotavljanju knjižnične dejavnosti; z mesecem oktobrom smo razvoz nadomestili s pošiljanjem po pošti in s tem povečali število prejemnikov iz 17 na 52 – mesečno smo tem prejemnikom po pošti poslali 45 mesečnih plakatov za odrasle in 83 mesečnih plakatov za otroke.

V Knjižnici Globus smo v letu 2019 v dvigala namestili okvirje za mesečne plakate za odrasle in mesečne plakate za otroke.

V Knjižnici Globus in Krajevnih knjižnicah smo uporabnike obveščali tudi:

- s plakati mesečno izpostavljenih dogodkov,
- z mesečnimi vabili k vpisu v tečaje Informacijskega opismenjevanja,
- s plakati in letaki za E-točko,
- s plakati in letaki za sklope dogodkov,
- s plakati in letaki za posamezne dogodke,
- s plakati za razstave,
- z drugimi priložnostnimi plakati in letaki,
- z brošuro Informacijsko opismenjevanje 2019,
- z brošuro in letaki Družinsko branje 2018/2019 in 2019/2020,
- z vabili ob posebnih priložnostih.

V Knjižnici Globus smo v letu 2019 pričeli z oglaševanjem dogodkov na oglasnih stebrih.

Napovedi dogodkov smo z vnosom v spletno aplikacijo Zavoda za turizem in kulturo Kranj objavljali tudi na spletni strani TIC, na mobilni aplikaciji iKranj in v mesečniku Utrip Kranja. V letu 2019 smo vnesli približno 600 najav dogodkov.

V letu 2019 smo pripravili 37 oglasov za rubriko Kažipot v Gorenjskem glasu (¼ strani) in 9 oglasov za Kranjčanko (½ strani). Ob. 10. letnici projekta Modro brati in kramljati smo pripravili jumbo plakat, na katerem smo oglaševali v mesecu oktobru.

Splošno javnost smo o dogodkih in dogajanju v knjižnici obveščali z oglaševanjem na radiu Kranj in radiu Gorenc. Vsak teden z izjemo meseca julija in avgusta smo za oba radia pripravili napovedi dogodkov, vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu smo pripravili tudi prispevek. Novinarjem in medijem (tisk, radio, televizija) smo mesečno pošiljali napovednike Mestne knjižnice Kranj, občasno sporočila za medije in obvestila ob večjih ali pomembnejših dogodkih v knjižnici. Zbirali smo članke o posameznih dogodkih in bralnih akcijah Mestne knjižnice Kranj, ki so bili objavljeni v tiskanih medijih.

2.1. Predstavljanje dosežkov knjižnice strokovni in splošni javnosti

Zaposleni so na različne načine predstavljali dosežke in izkušnje knjižnice: v člankih, s predstavitevami na različnih strokovnih srečanjih in v lokalnih glasilih.

Predavanja in predstavitve

Jure Bohinec: Družinsko branje: bralni projekt v Mestni knjižnici Kranj. Strokovno posvetovanje Poti do branja, Trebnje, 6.11.2019

Maja Kenda: Postavitev otroškega in mladinskega gradiva v Mestni knjižnici Kranj. Strokovna središča v MKL, 13. 3. 2019

Maja Kenda, Neli Tomšič: Sistem besednih oznak: postavitev otroškega in mladinskega gradiva v Mestni knjižnici Kranj. Zagreb, Posvetovanje Sadržajna obrada i klasifikacija građe u dječjoj knjižnici, 29.3. 2019

Maja Vunšek: Izzivi knjižnic pri delu z mladimi – dobre prakse iz tujine – Kranj, 2019

Maja Vunšek: National internet services – Mobilnost, Varna, 2019

Članki

Andra Bernik: Modri pes zelene barve, Glas občine Naklo, avgust 2019

Marjeta Gros: Krajevna knjižnica vabi: vašega obiska se veselimo tudi v novem letu, Jurij, dec 2019

Marjeta Gros: Po počitniško branje v Krajevno knjižnico Šenčur, Jurij, julij 2019

Marjeta Gros: Spoznajte Krajevno knjižnico Šenčur, Jurij, april 2019

Marjeta Gros: Z branjem do znanja v Krajevni knjižnici Šenčur, Jurij, oktober 2019

Helena Krامل Nikač: Knjižnica Naklo : še malo najnovejših statističnih podatkov, Glas občine Naklo, oktober 2019

Helena Krامل Nikač: Krajevna knjižnica Naklo.1, Glas občine Naklo, junij 2019

Helena Krامل Nikač: Krajevna knjižnica Naklo.4, Glas občine Naklo, dec.2019

Helena Krامل Nikač: Otvoritev novih prostorov Krajevne knjižnice Naklo, Glas občine Naklo, marec 2019

Helena Krامل Nikač: Širite svoje obzorje in obiščite krajevno knjižnico Naklo, Glas občine Naklo, oktober 2019

Maja Lesar: Krajevna knjižnica Cerklje, Novice izpod Krvavca, marec 2019

Damjana Mustar: Modro brati in kramljati, Knjigopis, št.3

Nina Svetelj: Rojeni v knjižnici, Knjižničarske novice, letn.29, št.5/6

NOTRANJA ORGANIZIRANOST IN KADRI

1. Priprava novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji.

Jeseni 2019 sta svet knjižnice in župan MOK potrdila novi Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji. Pravilnik je nastal po daljšem usklajevanju s predstavniki zaposlenih in sindikati. V letu 2019 je direktorica sodelovala v delovni skupini za sistemizacijo pri Združenju splošnih knjižnic kar je pomagalo razrešiti nekatere dileme, ki so se pojavljale v procesu nastajanja dokumenta. Največja novost novega pravilnika je, da so vsi zaposleni razporejeni v samo dve službi, splošno in strokovno in šele na drugem nivoju v posamezne oddelke. To nam omogoča večjo fleksibilnost in daje možnost postopoma dvigniti izobrazbeno raven zaposlenih.

Sredi leta smo zaposlili pomočnico direktorja. To ni nova zaposlitev, pač pa notranja prerazporeditev.

2. Reorganizacija delovnih procesov za kvalitetnejše poslovanje

V letu 2019 smo intenzivno spodbujali timsko delo in v delovnih skupinah združevali zaposlene iz različnih služb. Imenovali smo naslednje delovne skupine:

- Skupina za projekt Družinska pismenost. Skupina je pripravila projekt izvajanja programov družinske pismenost pod skupnim naslovom Zeleno je modro. Programi se bodo izvajali leta 2020 v Knjižnici Globus in podružnicah.
- Skupina za medkulturnost je junija 2019 predstavila zaključke svojega polletnega raziskovanja strokovne literature ter dobrih praks v Sloveniji in tujini. Pripravila je predloge za vključevanje medkulturnosti v redne programe knjižnice.
- Skupina za domoznanstvo bo z delom zaključila leta 2020. Pripravila bo smernice za izvajanje domoznanske dejavnosti v MKK.
- Skupina za promocijo branja ni časovno omejena, saj vsako leto pripravlja programe in akcije za spodbujanje in promocijo branja.
- Skupina za izdelavo novega koncepta zbirke glasbe in filma, ob tem pa tudi premislek o reorganizaciji prostora. Skupina bo z delom zaključila v letu 2020.
- Skupina za dodatno označevanje knjižnice je v letu 2019 pripravila koncept novega označevanja in zaključila s prvo fazo, ki ji bo v letu 2020 sledila naslednja.

3. Strateški načrt 2021-2026. Pripravljalne aktivnosti

Najpomembnejša naloga knjižnice v letu 2020 bo priprava novega strateškega načrta. Pripravili smo nekaj pomembnih dokumentov, ki nam bodo pri tem v pomoč:

- Profili lokalnih skupnosti. Za vsako občino, v kateri izvajamo dejavnost, smo zbrali in interpretirali najpomembnejša dejstva, ki definirajo posamezno lokalno okolje. Na osnovi tega bomo lažje načrtovali dejavnosti.
- Pregled dela knjižnice v zadnjih 5 letih. Iz pregleda zaznamo trende na več področjih: gibanje števila in profilov članov, stanje knjižnične zbirke in njeno uporabo, ostale storitve za uporabnike.
- Raziskava med člani, uporabniki in neuporabniki MKK. Raziskavo je naredil zunanji izvajalec. Vključila je preko 700 respondentov iz vseh občin, v katerih izvajamo dejavnost. Anketa se je izvajala telefonsko in na spletu. Nekaj glavnih ugotovitev: 25% prebivalcev je članov knjižnice, preko 60% je uporabnikov. Tipičen neuporabnik je moški, star nad 60 let s srednjo izobrazbo. Tipični član je ženska, stara nad 46 let z visoko izobrazbo. Tipičen uporabnik je moški, star nad 46 let z visoko izobrazbo. Uporabniki visoko ocenjujejo korist, ki jo ima uporaba knjižnice za njih osebno in za širšo skupnost.

4. Stalno strokovno izpopolnjevanje zaposlenih in interno prenašanje znanja

Zaposlene smo usmerjali v izobraževanja glede na preference, ki so jih izrazili na letnih razgovorih. Izobraževanja smo izbirali tudi glede na potrebe knjižnice, predvsem glede na novo načrtovane storitve. Nekatera bolj zanimiva izobraževanja so udeleženci predstavili na skupnih sestankih zaposlenih.

Enkrat letno organiziramo izobraževanje za vse zaposlene. Lanska tema je bila obvladovanje konfliktnih situacij.

Vsako drugo leto pripravimo strokovno ekskurzijo v eno od knjižnic, ki izvajajo zanimive in posebne storitve. V letu 2019 smo obiskali 'zeleno knjižnico' v Ormožu.

5. Izvajanje mentorstva in prostovoljstva

V letu 2019 je knjižnica izvajala štiri vrste mentorstva:

- mentorstvo začetnikom v stroki (priprava na bibliotekarski izpit),
- mentorstvo študentom bibliotekarstva na delovni praksi,
- mentorstvo prostovoljcem,
- mentorstvo vključenim v socialno aktivacijo.

Mentorstvo začetnikom v stroki (priprava na bibliotekarski izpit):

V Mestni knjižnici Kranj smo v letu 2019 zaposlili dve novi strokovni delavki, ki sta se vključili v mentorski program ter v izobraževanja in priprave na bibliotekarski izpit. Pred tem smo konec leta 2018 zaposlili knjižničarko, ki se je ob nastopu dela prav tako vključila v mentorski program, izpit pa je opravljala leta 2019. Vse tri mentorirance so se pripravljale in opravljale bibliotekarski izpit za knjižničarja, zato so od mentorice prejele individualizirane programe, pripravljene v skladu z novimi pravili in navodili kar je zahtevalo veliko priprav. Vse tri so uspešno opravile bibliotekarski izpit. Program za mentorirance je napisan na podlagi novih zahtev in zakonodaje iz leta 2017. Ker je primer dobre prakse, smo ga delili s knjižnicami v regiji (Škofja Loka, Tržič) in širšem okolju (Kamnik, Medovde, Nova Gorica).

Mentorstvo študentom bibliotekarstva na delovni praksi:

Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo vsako leto povabi knjižnice k sodelovanju pri mentoriranju študentov na delovni praksi. Leta 2019 smo imeli na delovni praksi eno študentko magistrskega študija bibliotekarstva. V MKK je meseca marca opravila 120 delovnih ur, kar je 15 delovnih dni. Med prakso je opravila tudi anketo med uporabniki z naslovom: *Uporaba elektronskih storitev Mestne knjižnice Kranj.*

Mentorstvo prostovoljcem

Prostovoljci pri svojem delu v knjižnici potrebujejo mentorje. Mentorji sodelujejo pri določanju vsebine del, ki jih prostovoljci opravljajo in skrbijo za komunikacijo med njimi in ustanovo ter za organizacijo dela.

Mentorstvo vključenim v socialno aktivacijo:

V letu 2019 smo imeli eno osebo v projektu socialne aktivacije Start up soc. Oseba, vključena v program je v štirih mesecih opravila 250 ur v knjižnici. Zaposleni so ji pomagali pri spoznavanju procesov in narave dela. Spodbujali so jo h vključevanju v različna knjižničarska dela in jo spodbujali k premagovanju tako socialnih kot vsebinskih preprek.

Prostovoljstvo

V letu 2019 smo imeli v MKK 44 prostovoljcev, ki so opravili skupaj 2.906 ur prostovoljnega dela. Delali so kot animatorji v bralnih krožkih, na različnih srečanjih v knjižnici, pri igranju družabnih in interaktivnih iger, obiskovalcem knjižnice so pomagali pri uporabi knjižnice na spletu in skrbeli za urejenost prostorov knjižnice. MKK je mladoletnim prostovoljcem prijazna ustanova, zato so v knjižnici prostovoljci tudi mladoletne osebe, stare najmanj 16 let, ki so vključene v mednarodni program MEPI.

6. Zaposleni

Število zaposlenih

Zadnji dan leta 2019 je bilo zaposlenih 47 delavcev, in sicer:

- direktor 1 delavec
- pomočnik direktorja 1 delavec
- računovodstvo in administracija 3 delavci
- tehnični delavci 3 delavci
- knjižnični delavci 39 delavcev

Število zaposlenih - pregled po mesecih

Mesec 2019	Prišlo	Odšlo	Zadnjega v mesecu
januar	2		47
februar			47
marec			47
april	1		48
maj			48
junij		1	47
julij			47
avgust			47
september			47
oktober			47
november			47
december			47
Skupaj	3	1	566
Povprečno zaposleni (kadrovsko)			47,17

Fluktuacija zaposlenih v letu 2019

Mesec	Dogodek	Razlog
januar	2 novi zaposlitvi	nadomestni – 2 x porodniški dopust (določen čas)
april	1 nova zaposlitev	nadomestna – dolgotrajna bolniška (določen čas)
junij	1 prenehanje zaposlitve	vrnitev z dolgotrajne bolniške

Zaposleni po urah

mesec	v breme knjižnice						nadm. v breme drugih	skupaj
	redno delo	praznik	letni in izredni dop	štud. dop. in strok.iz.	bolniška do 30 dni	skupaj		
	1	2	3	4	5	1 do 5	6	1 do 6
jan.19	5.974,00	652,00	416,00	104,00	708,00	7.854,00	270,00	8.124,00
feb.19	5.808,00	196,00	344,00	0,00	308,00	6.656,00	584,00	7.240,00
mar.19	6.110,00	0,00	590,00	88,00	274,00	7.062,00	540,00	7.602,00
apr.19	5.874,00	332,00	910,00	200,00	288,00	7.604,00	436,00	8.040,00
maj.19	5.674,00	680,00	1.146,00	168,00	320,00	7.988,00	430,00	8.418,00
jun.19	4.940,00	340,00	1.288,00	56,00	328,00	6.952,00	288,00	7.240,00
jul.19	5.758,00	0,00	1.926,00	0,00	320,00	8.004,00	322,00	8.326,00
avg.19	4.832,00	336,00	2.240,00	0,00	68,00	7.476,00	488,00	7.964,00
sep.19	5.928,00	0,00	990,00	98,00	192,00	7.208,00	394,00	7.602,00
okt.19	6.722,00	346,00	598,00	84,00	192,00	7.942,00	384,00	8.326,00
nov.19	6.291,00	346,00	390,00	181,00	88,00	7.296,00	306,00	7.602,00
dec.19	5.862,00	696,00	930,00	32,00	96,00	7.616,00	348,00	7.964,00
Skupaj	69.773,00	3.924,00	11.768,00	1.011,00	3.182,00	89.658,00	4.790,00	94.448,00
%	73,87	4,15	12,46	1,07	3,37	94,93	5,07	100
povprečno zaposleni (po urah)						42,94		

Izobraževanja in usposabljanja zaposlenih

Mesec	Število udeležencev	Naslov izobraževanja
januar	2	EU projekt Cultural heritage for the Future
	1	Delavnice (Lego, Design Thinking ipd.)
	2	Uresničevanje novih strokovnih priporočil v praksi: izziv za območne knjižnice
	2	Novosti na področju plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja v l. 2019
februar	20	Tax-Fin-lex – predstavitev portala
	1	Strokovna sreda: Prehodi: med odraslo in mladinsko književnostjo
marec	1	Tečaj oblikovanja vizualnih komunikacij – 2x
	1	Knjigoveštvo za hitro in enostavno popravilo knjig v knjižnici
	1	Tečaj oblikovanja vizualnih komunikacij – 3x
	3	Strokovna sreda: Starostne in bralne stopnje v mladinskem knjižničarstvu
	2	Transnational project meeting V (Family Literacy Works! Erasmus+)
	1	Predstavitev dobrih praks (Branju prijazna občina)
	2	Stručni skup: Sadržajna obrada i klasifikacija građe u dečjoj knjižnici
	7	Standardi in priporočila za splošne knjižnice
april	15	Avtizem
	1	Tečaj oblikovanja vizualnih komunikacij – 5x
	4	Katalogizacija – izpopolnjevalni tečaj
	2	Kulturni bazar
	13	Avtizem

	1	Skupščina ZSK in izobraževanje direktorjev SK
	3	Osnove digitalnega marketinga
	1	Katalogizacija elektronskih virov, dostopnih prek spleta
	2	April v MKL: MKL inovativno za vas
	2	Uresničevanje novih strok. priporočil v praksi: oblikovanje načrta ukrepov na nacionalni ravni
	2	Vseslovensko izobraževalno srečanje vnašalcev portala Kamra 2019
	1	Trend iT! – predstavitev novosti na področju IT
	4	Ogled Slovanske knjižnice
	1	Konferenca: Novi izzivi 2019
	1	Pravljica v nas in za nas
	1	Dnevi računovodij 2019
	1	Konferenca Reshape 2019
maj	1	Tečaj oblikovanja vizualnih komunikacij
	4	Strokovno srečanje: Knjižničar – knjižničarju petič: Dan dobrih praks
	3	Migracije in integracija
	2	Obdelava zapuščin in rokopisov v slovenskih knjižnicah
	3	Simpozij: Med individualnostjo in družbenostjo
	5	Posvet o domoznanski dejavnosti
	1	Posvet: Družbeni in gospodarski vidiki digitalizirane kulturne dediščine v Sloveniji
	1	4. srečanje mreže za družinsko pismenost
	3	Projekt Cultural Heritage for the Future
	1	Izobraževanje za moderatorje družinske pismenosti
	1	Vsebina je kraljica
	1	Seminar: Kako oblikovati poslovni pristop za prihodnost
	1	Bologna po Bologni
	2	Strokovno srečanje: ABC bralne pismenosti
junij	1	Arhiviranje kadrovske dokumentacije v personalnih mapah in vzpostavitev digitalnega arhiva
	26	Strokovna ekskurzija (Prekmurje)
	2	EPALE delavnica: Izdelaj svojo prvo (info)grafiko!
	2	Tečaj za urednike baze podatkov CONOR
september	2	CROSS Kick-off-meeting (Nemčija)
	1	Nacionalni strokovni posvet: Katerega spola so knjižni molji?
	3	Strokovna sreda: Na začetku nove bralne sezone – Jesenski darovi branja
	2	Izobraževanje o eksperimentih Hiše eksperimentov
oktober	1	Tečaj za pripravo na splošni del bibliotekarskega izpita
	1	Kongres ZBDS: Knjižnice – obdelovalke podatkov?
	1	Tečaj za začetnike v stroki – modul 1: Knjižnično gradivo in knjižnice
	1	Tečaj za začetnike v stroki – modul 2: Osnove varovanja in zaščite knjižničnega gradiva
	1	Razstava v EU parlamentu Generation code: born at the Library
	1	Strokovni posvet o vključevanju raznolikosti
	4	15. strokovno srečanje: Knjižnica – igrišče znanja in zabave
	1	Delavnica: Moderator v akciji
november	2	Cultural heritage for the future (Erasmus+), Danska
	2	6. strokovno posvetovanje: Poti do knjige
	1	Novosti v knjižničnem sistemu 2019
	1	Svetovanje za branje in (ne)formalna biblioterapija
	1	Osvežitveni tečaj za prostovoljce
	1	5. srečanje Mreže ustanov za pismenost in bralno kulturo
	2	Praznovanje ob dnevu splošnih knjižnic
	1	Konferenca: Go digital
	3	Delavnica: Sistem trajnega ohranjanja elektronskega gradiva
	1	Delavnica: WordPress
	1	Uporaba splet.arnes.si
	22	35. Slovenski knjižni sejem
	1	Simpozij: Bralna pismenost in bralna kultura v večjezikovnih in večkulturnih okoljih

	4	3. festival Kamra
	10	3.izobraževalni dan DBG: Izzivi knjižnic pri delu z mladimi
december	2	Mreža znanja 2019: plenarna predavanja in primeri dobrih praks rabe IKT
	1	Srečanje prireditvenikov v MKL
	1	Izobraževanje OOK 2019 – prenos dobrih praks

Investicijska vlaganja

Naziv	Znesek
toplotna črpalka	840,26 €
WIFI postaje	5.208,18 €
strežnik	10.786,63 €
frekvenčni regulator	1.976,40 €
predelna stena tajništvo	189,10 €
računalniki, večfunkcijska naprava	10.830,31 €
računalniki, barvni tiskalnik	3.988,18 €
tiskalnik nalepk za gradivo	990,25 €
usmerjevalnik	132,86 €
kontrola dostopa wc pritličje	744,20 €
RFID čitalnik - plošče za konverzijo	2.638,86 €
blazine - oprema otroški	2.069,43 €
blazine - oprema otroški	161,98 €
počivalniki, tabureji - otroški oddelek	1.143,57 €
hiške - otroški oddelek	7.082,10 €
omara s policami - otroški oddelek	1.026,02 €
airex ATLAS blazine - otroški oddelek	688,82 €
ovalna furnirana miza - glasbena soba	530,70 €
bralnik inkBOOK	104,00 €
stojala za knjige na kolesih	2.790,02 €
koši za odpadke notranji	2.654,72 €
koši za odpadke zunanji	1.112,15 €
knjigomat Bibliotheca - otroški oddelek	4.992,24 €
čitalnik za knjigomat Bibliotheca	263,52 €
snemalnik zvoka	207,00 €
knjigomat pritličje	7.856,80 €
usmerjevalnik KK Stražišče	132,86 €
Porabljena sredstva za investicije	71.141,16 €
Skupaj načrtovana sredstva za investicije	69.108,00 €
Razlika med porabljenimi in načrtovanimi sredstvi	- 2.033,16 €

Razliko med načrtovanimi in realiziranimi investicijami smo pokrili iz presežka preteklih let.

RAČUNOVODSKO POROČILO 2019

Pojasnila k računovodskim izkazom za leto 2019

Bilanca stanja

Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil

Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ

Obseg sredstev in viri financiranja za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje na trgu in iz naslova nejavnih prihodkov iz izvajanja javne službe

Pojasnila k računovodskim izkazom

Uvod

Mestna knjižnica Kranj deluje kot javni zavod na področju kulture, skladno z določbami Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Ustanoviteljica zavoda je Mestna občina Kranj.

Sredstva za delovanje zavoda smo pridobili na podlagi sprejetega letnega programa dela in sklenjenih pogodb s financerji. Pri organiziranju in vodenju finančnega poslovanja in sestavljanja računovodskega poročila smo poleg Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mestna knjižnica Kranj upoštevali še naslednje predpise:

- Zakon o javnih financah (UL RS št. 11/11, in nasl.),
- Zakon o računovodstvu (UL RS št. 23/99, 30/02),
- Pravilnik o računovodstvu Mestne knjižnice Kranj,
- Slovenske računovodske standarde (UL RS št. 118/05),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS št. 115/02, in nasl.),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (UL RS št. 143/03, in nasl.),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS št. 112/09, in nasl.),
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (UL RS št. 117/02, in nasl.),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (UL RS št. 45/05, in nasl.),
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (UL RS št. 40/2012),
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (UL RS št. 71/17, in nasl.),
- Zakon o spremembi in dopolnitvah zakona o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS št. 84/18).

Pojasnila k bilanci stanja

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega in zadnji dan predhodnega obračunskega obdobja.

Prilogi k bilanci stanja sta:

- pregled stanja in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter
- pregled stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil.

Sredstva

Sredstva so v bilanci stanja razdeljena na postavke:

1. dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju,
2. kratkoročna sredstva, razen zalog, in aktivne časovne razmejitve ter
3. zaloge.

1. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Tabela 1: Pregled dolgoročnih sredstev na dan 31. 12. 2019 po nabavni, odpisani in neodpisani vrednosti s stopnjo odpisanosti (v evrih)

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Neodpisana vrednost	Odpisanost sredstev
1	2	3	4	5 = 3 / 2 x 100
Materialne pravice	44.089,01	33.371,15	10.717,86	75,7
Zgradba	8.658.819,99	2.152.097,86	6.506.722,13	24,9
Oprema	1.537.815,21	1.443.099,65	94.715,56	93,8
Drobnni inventar	7.633.978,42	7.633.978,42	0,00	100,0
Skupaj	17.874.702,63	11.262.547,08	6.612.155,55	63,0

Nabavna vrednost se je povečala za nakupe, pri knjižničnem gradivu še za vrednost dolžnostnih izvodov, darov in zamenjav, zmanjšala pa za odpise.

Popravek vrednosti se je povečal za amortizacijo, za vrednost dolžnostnih izvodov, darov in zamenjav, zmanjšal pa za odpise.

Med drobnim inventarjem je izkazano tudi knjižnično gradivo.

Tabela 2: Pregled vrst dolgoročnih sredstev po nabavni vrednosti za leto 2019 in primerjava s predhodnim letom (v evrih)

Vrsta dolgoročnega sredstva	Nabavna vrednost po stanju 31. 12. 2018	Nabavna vrednost po stanju 31. 12. 2019	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
Materialne pravice	67.489,01	44.089,01	66,3
Zgradba	8.658.819,99	8.658.819,99	100,0
Oprema	1.561.282,39	1.537.815,21	98,5
Drobnni inventar	7.373.375,99	7.633.978,42	103,5
Skupaj	17.660.967,38	17.874.702,63	101,2

Tabela 3: Pregled virov financiranja za nakup dolgoročnih sredstev za leto 2019 (v evrih)

Vir financiranja	Vrsta dolgoročnega sredstva		Skupaj
	Knjižnično gradivo	Ostala dolg. sredstva	
Ministrstvo za kulturo	62.164,00	-	62.164,00
MO Kranj	100.396,00	51.550,00	151.946,00
Občina Cerklje na Gor.	10.000,00	-	10.000,00
Občina Jezersko	3.101,00	-	3.101,00
Občina Naklo	26.487,00	-	26.487,00
Občina Preddvor	10.000,00	-	10.000,00
Občina Šenčur	10.000,00	-	10.000,00
Lastna sredstva	6.732,03	-	6.732,03
MK – OON	9.910,00	-	9.910,00
Presežek prihodkov	-	19.591,16	19.591,16
Drugo	-	-	-
Skupaj	238.790,03	71.141,16	309.931,19

Mestna občina Kranj je z namenskimi sredstvi financirala 72,5 % nabavljenih osnovnih sredstev in 42,0 % knjižničnega gradiva.

Tabela 4/1: Pregled nabav knjižničnega gradiva za leto 2019 (v evrih)

Za občino	Knjige	Periodika	Neknjižno gradivo	Skupaj
Kranj	115.42,25	31.443,22	13.948,29	160.633,76
Cerklje na Gor.	12.819,29	2.399,72	302,91	15.521,92
Jezerško	3.034,26	362,77	20,40	3.417,43
Naklo	26.560,62	1.909,15	2.051,26	30.521,03
Preddvor	9.772,72	2.451,74	418,80	12.643,26
Šenčur	13.619,34	1.851,26	582,03	16.052,63
Skupaj	181.048,48	40.417,86	17.323,69	238.790,03

Tabela 4/2: Pregled nabav ostalih dolgoročnih sredstev za leto 2019 (v evrih)

Vrsta dolgoročnega sredstva	Vrednost
Materialne pravice:	0,00
Zgradba:	0,00
Oprema:	61.398,94
– računalniška oprema	33.963,08
– oprema za ogrevanje	2.816,66
– oprema za dejav. kult.	24.619,20
Drobni inventar:	9.742,22
Skupaj	71.141,16

2. Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitve

Tabela 5: Pregled vrst kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev za leto 2019 ter primerjava s predhodnim letom (v evrih)

Vrste kratkoročnih sredstev in aktivnih časovnih razmejitev	Vrednost po stanju 31. 12. 2018	Vrednost po stanju 31. 12. 2019	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
Denarna sred. v blagajni	551,50	551,50	100,0
Denarna sredstva na računih	118.661,54	102.678,62	86,5
Kratkoročne terjatve do kupcev	180,00	20,00	11,1
Kratkoročni dani predujmi	-	-	-
Kratkoročne terjatve do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna občine	75.872,62	82.819,03	109,2
Kratk. terjatve do posred. upor. pror. države	888,27	6,50	0,7
Kratkoročne terjatve do drž. in drug. institucij	61,88	493,72	797,9
Druge kratkoročne terjatve	2.900,46	2.608,85	89,9
Kratkoročno odloženi prihodki	358,06	937,24	261,8
Skupaj	199.474,33	190.115,46	95,3

Znesek gotovine v blagajni je v skladu s sklepom o blagajniškem maksimumu.

Denarna sredstva na računih se nanašajo na sredstva na podračunu knjižnice pri UJP Kranj.

Kratkoročne terjatve do kupcev se nanašajo na uporabo dvorane v mesecu decembru.

Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna občine se nanašajo na terjatve do MO Kranj za plače za mesec december v višini 82.795,03 EUR. Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna občine se nanašajo na medknjižnično izposajo v višini 24,00 EUR. Vse terjatve do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna občine in države so usklajene.

Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države v višini 6,50 EUR se nanašajo na medknjižnično izposajo.

Terjatve do državnih in drugih institucij se nanašajo na terjatev do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za refundacijo nadomestil plač v višini 493,72 EUR.

Druge kratkoročne terjatve se nanašajo na iztržke tekočega leta, položene na račun v naslednjem letu in na terjatev do bank za unovčenje plačilnih kartic.

Kratkoročno odloženi prihodki se nanašajo na naročnino za on-line strokovno literaturo Portal SEJA za leto 2020 in projekt Cultural Heritage.

Knjižnica terjatev do uporabnikov ne izkazuje, pripozna samo prihodke ob plačilu na podlagi izpisa iz sistema COBISS. Analitična evidenca terjatev do uporabnikov se vodi v sistemu COBISS.

3. Zaloge

Knjižnica nima zalog.

Obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjene na postavki:

1. kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev ter
2. lastni viri in dolgoročne obveznosti.

1. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev

Tabela 6: Pregled kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev po vrstah za leto 2019 ter primerjava s predhodnim letom (v evrih)

Vrste kratkoročnih obveznosti in pasiv. časovnih razmejitev	Vrednost po stanju 31. 12. 2018	Vrednost po stanju 31. 12. 2019	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
Obveznost za čiste plače	53.259,06	58.924,59	110,6
Obveznost za prispevke	18.009,12	19.996,08	111,0
Obveznost za davke	10.221,11	11.559,31	113,09
Druge obveznosti do zaposlenih	5.935,55	5.457,46	91,9
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	63.530,55	55.672,80	87,6
Kratkoročne obveznosti za dajatve	14.763,05	16.372,42	104,8
Kratkoročne obveznosti do uporab. EKN	1.436,23	1.570,23	110,9
Ostale kratkoročne obveznosti iz poslov.	129,77	92,36	71,2
Pasivne časovne razmejitev	6.874,26	2.077,39	30,2
Skupaj	174.158,70	171.722,64	98,6

Prve štiri postavke se nanašajo na bruto plače in nadomestila stroškov zaposlenim za mesec december.

Obveznosti do dobaviteljev se nanašajo na domače dobavitelje in še niso zapadle v plačilo.

Obveznosti za dajatve se nanašajo na prispevke delodajalca.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN se nanašajo na obveznosti do Krajevne skupnosti Stražišče za najemnino za prostore krajevne knjižnice Stražišče, na obveznost do UJP za bančne stroške, na obveznost do Ministrstva za javno upravo za stroške spletnih potrdil in na obveznosti iz naslova medknjižnične izposoje, nakupa periodike in drugo.

Ostale kratkoročne obveznosti se nanašajo na obveznost za izplačilo nadomestil stroškov prostovoljcem in delo po podjetni pogodbi za mesec december.

Na postavki pasivnih časovnih razmejitev so neporabljeni sredstva projekta CROSS.

2. Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 7: Pregled lastnih virov in dolgoročnih obveznosti po vrstah za leto 2019 ter primerjava s predhodnim letom (v evrih)

Vrste lastnih virov in dolgoročnih obveznosti	Vrednost po stanju 31. 12. 2018	Vrednost po stanju 31. 12. 2019	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
Obveznost za sredstva prejeta v upravljanje	6.909.767,13	6.612.155,55	95,7
Presežek prihodkov nad odhodki	25.315,63	18.392,82	72,7
Skupaj	6.935.082,76	6.630.548,37	95,6

Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, predstavljajo neodpisano vrednost dolgoročnih sredstev.

Gibanje presežka prihodkov nad odhodki:	
stanje 01. 01. 2019	25.315,63 EUR
nakup OS iz presežka	- 19.591,16 EUR
presežek prihodkov nad odhodki 2019	12.668,35 EUR
stanje 31. 12. 2019	18.392,82 EUR

Knjižnica je določeni uporabnik, ki ima sredstva v upravljanju. Po 37. členu Zakona o računovodstvu posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov usklajujejo terjatve in obveznosti po stanju 31. decembra tekočega leta na podlagi izpiska odprtih postavk ter izpisa stanja terjatev za sredstva dana v upravljanje. Knjižnica ima z ustanoviteljico MO Kranj usklajene terjatve in obveznosti.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in v predhodnem obračunskem obdobju. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali kot poslovni dogodki od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019.

Prihodki

Prihodki so razčlenjeni na:

1. poslovne prihodke (prihodke od poslovanja),
2. finančne prihodke (prihodke od financiranja),
3. izredne prihodke in
4. prevrednotovalne poslovne prihodke.

Tabela 8: Sestava prihodkov po vrstah v letu 2019 (v evrih)

Z. št.	Vrste prihodkov	Prihodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava prihodkov
1	2	3	4
1.	Prihodki MO Kranj	1.189.790,13	68,8
2.	Prihodki Občine Cerklje na Gor.	52.542,00	3,0
3.	Prihodki Občine Jezersko	7.854,00	0,5
4.	Prihodki Občine Naklo	42.622,00	2,5
5.	Prihodki Občine Preddvor	40.000,00	2,3
6.	Prihodki Občine Šenčur	52.789,00	3,1
7.	Prihodki Ministrstva za kulturo	88.780,00	5,1
	Prihodki od proračunov (1-7)	1.474.377,13	85,2
8.	Prihodki od prodaje stor. drug. upor.	221.928,53	12,8
9.	Drugi prih. od posred. upor. proračuna	4.000,00	0,2
10.	Drugi prih. od prodaje storitev	24.544,86	1,4
	Prihodki od poslovanja (1-10)	1.724.850,52	99,7
11.	Finančni prihodki	0,00	0,0
12.	Izredni prihodki	5.545,34	0,3
13.	Prevrednotovalni prihodki	0,96	0,0
	Neprroračunski prihodki (8-13)	256.019,69	14,8
	Celotni prihodki (1-13)	1.730.396,82	100,0

Prihodki iz proračunskih virov predstavljajo 85,2 %, iz neproračunskih virov pa 14,8 % celotnih prihodkov. 99,7 % prihodkov izvira od poslovanja in 0,3 % je izrednih prihodkov.

Prihodki iz javnih financ po virih financiranja so razvidni iz zgornje tabele. Največji delež prihodkov (68,8 %) je pridobljen od ustanoviteljice MO Kranj. 11,4 % prihodkov je pridobljenih od občin pogodbenih partneric knjižnice.

Prihodki od Ministrstva za kulturo so pridobljeni za izvedbo programa posebnih nalog osrednje območne knjižnice.

Prihodki od prodaje storitev drugim uporabnikom so pridobljeni z zaračunavanjem storitev uporabnikom knjižnice, izvajanjem medknjižnične izposoje in drugi prihodki, ki se nanašajo na opravljanje javne službe.

Drugi prihodki od posrednih uporabnikov proračuna so pridobljeni od Javne agencije za knjigo RS (projekt na področju bralne kulture).

Drugi prihodki od prodaje storitev se nanašajo na pridobljena sredstva v mednarodnih projektih, na prihodke od uporabe dvorane in prodaje plišaste igrače Modri pes za novorojenčke občine Jezersko.

Izredni prihodki se nanašajo na odškodnino za steklo in nagrado Združenja splošnih knjižnic za projekt Družinsko branje.

Tabela 9: Primerjava prihodkov v letu 2019 s tistimi v predhodnem letu (v evrih)

Vrste prihodkov	Prihodki 2018	Prihodki 2019	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
Prihodki MO Kranj	1.150.473,45	1.189.790,13	103,4
Prihodki Občine Cerklje na Gor.	50.446,00	52.542,00	104,2
Prihodki Občine Jezersko	7.400,00	7.854,00	106,1
Prihodki Občine Naklo	40.725,00	42.622,00	104,7
Prihodki Občine Preddvor	40.000,00	40.000,00	100,00
Prihodki Občine Šenčur	50.861,00	52.789,00	103,8
Prihodki Ministrstva za kulturo	75.100,00	88.780,00	118,2
Prihodki od prodaje stor. drug. upor.	227.517,69	221.928,53	97,5
Drugi prih. od posred. upor. pror.	14.455,91	4.000,00	27,7
Drugi prihodki od prod. storitev	13.554,98	24.544,86	181,1
Prihodki od poslovanja	1.670.354,03	1.724.850,52	103,3
Finančni prihodki	0,00	0,00	-
Izredni prihodki	1.325,68	5.545,34	418,3
Prevrednotovalni prihodki	0,90	0,96	106,7
Celotni prihodki	1.671.860,61	1.730.396,82	103,5

V letu 2019 so prihodki glede na prihodke v predhodnem letu višji za 3,5 %. Pri občinah je dvig prihodkov posledica višjih stroškov dela, sredstva ministrstva so višja zaradi vzpostavitve leksikona Obrazi slovenskih pokrajin. Manj prihodkov posrednih uporabnikov je na račun Zavoda za zaposlovanje, saj nismo zaposlovali iz naslova javnih del. Druge prihodke predstavljajo v večini projekti v okviru Erasmus +, izredni prihodki so iz naslova odškodnine zavarovalnice.

Tabela 10: Delež neproračunskih prihodkov v celotnih prihodkih 2010 – 2019 (v evrih) brez upoštevanja sredstev za investicije

Leto	Celotni prihodki	Neproračunski prihodki	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
2010	1.599.947,96	215.694,50	13,5
2011	1.694.121,24	219.289,30	12,9
2012	1.659.816,81	214.061,61	12,9
2013	1.697.512,46	249.724,35	14,7
2014	1.676.850,30	280.546,54	16,7
2015	1.687.737,15	269.747,66	16,0
2016	1.654.298,65	260.760,42	15,8
2017	1.633.051,25	255.177,13	15,6
2018	1.671.860,61	256.855,16	15,4
2019	1.730.396,82	256.019,69	14,8

Delež neproračunskih prihodkov v celotnih prihodkih je nekoliko nižji kot v preteklih letih. Manj prihodkov je na strani plačil uporabnikov, kar je tudi posledica redne izterjave. Proračunski prihodki so višji iz naslova povečanja mase plač.

Odhodki

Odhodki so razčlenjeni na:

1. poslovne odhodke,
2. finančne odhodke,
3. izredne odhodke in
4. prevrednotovalne poslovne odhodke.

Tabela 11: Sestava odhodkov po vrstah v letu 2019 (v evrih)

Z. št.	Vrste odhodkov	Odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava odhodkov
1	2	3	4
1.	Pisarniški in splošni material	48.732,45	2,8
2.	Energija in stroški kuriv	61.762,37	3,6
3.	Goriva za prevozna sredstva	1.356,93	0,1
	Stroški materiala (1-3)	111.851,75	6,5
4.	Splošne storitve	157.002,95	9,1
5.	Komunalne storitve in storitve komunikacij	26.041,04	1,5
6.	Prevozni stroški in storitve	2.367,62	0,1
7.	Stroški za službena potovanja	14.184,09	0,8
8.	Tekoče vzdrževanje in zavarovanje	104.086,04	6,1
9.	Najemnine	16.293,42	0,9
10.	Drugi operativni stroški	51.090,98	3,0
	Stroški storitev (4-10)	371.066,14	21,6
11.	Amortizacija	606.518,06	35,3
12.	Zmanjšanje amortizacije	589.876,03	34,3
	Amortizacija (11-12)	16.642,03	1,0
13.	Plače in dodatki	885.909,65	51,6
14.	Nadomestila za bolniško odsotnost	26.522,82	1,5
15.	Sredstva za delovno uspešnost	25.773,72	1,5
16.	Nadurno delo	-	-
17.	Povračila stroškov v zvezi z delom	61.676,29	3,6
18.	Drugi prejemki	45.058,51	2,6
19.	Prispevki za socialno varnost	169.872,69	9,9
	Stroški dela (13-19)	1.214.813,68	70,7
20.	Drugi stroški	2.952,81	0,2
21.	Odhodki financiranja	0,00	-
22.	Prevrednotovalni poslovni odhodki	0,22	-
	Poslovni odhodki (1-22)	1.717.326,63	100,0
23.	Izredni odhodki	401,84	-
	Celotni odhodki (1-23)	1.717.728,47	100,0

Poslovni odhodki predstavljajo 100 % celotnih odhodkov.

Stroški materiala predstavljajo 6,5 % celotnih odhodkov. Največja postavka je strošek električne energije v znesku 37.899,92 EUR, sledi drug splošni material v višini 28.284,98 EUR in strošek ogrevanja v znesku 23.862,45 EUR.

Stroški storitev predstavljajo 21,6 % celotnih odhodkov. Največja postavka so druge splošne storitve v znesku 59.713,01 EUR. Druga največja postavka je strošek tekočega vzdrževanja poslovnih objektov v višini 39.086,32 EUR. Tretja največja postavka je študentsko delo z 34.263,92 EUR. Sledi strošek čistilnih storitev v višini 30.632,03 EUR.

Amortizacija je obračunana po enakomerni časovni metodi, uporabljene stopnje pa so v skladu z navodilom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Obračunana amortizacija je pokrita v višini 16.642,03 EUR iz prihodkov, v višini 589.876,03 EUR pa iz obveznosti do virov sredstev.

Stroški dela predstavljajo 70,7 % celotnih odhodkov. Vsi stroški dela se izplačujejo v skladu z zakoni ter drugimi predpisi.

Drugi prejemki se nanašajo na izplačilo regresa za letni dopust, dve jubilejni nagradi in plačilo za delo sindikalnih zaupnikov.

Drugi stroški predstavljajo 0,2 % celotnih odhodkov. Največja postavka je plačilo članarine v domače neprofitne organizacije, in sicer 1.500 EUR v Združenje splošnih knjižnic.

Na postavki izrednih odhodkov beležimo uskladitve nakupa knjižničnega gradiva za preteklo leto.

Tabela 12: Primerjava odhodkov v letu 2019 s tistimi v predhodnem letu (v evrih)

Vrste odhodkov	Odhodki 2018	Odhodki 2018	Indeks
1	2	3	4 = 3 / 2 x 100
Stroški materiala	117.949,45	111.851,75	94,8
Stroški storitev	338.163,72	371.066,14	109,7
Amortizacija	15.378,15	16.642,03	108,2
Stroški dela	1.178.851,09	1.214.813,68	103,1
Drugi stroški	3.960,43	2.952,81	74,6
Odhodki financiranja	0,00	0,00	-
Prevrednotovalni odhodki	0,03	0,22	733,3
Poslovni odhodki	1.654.302,87	1.717.326,63	103,8
Izredni odhodki	-	401,84	-
Celotni odhodki	1.654.302,87	1.717.728,47	103,8

V letu 2019 so odhodki glede na odhodke v predhodnem letu višji za 3,8 %.

Presežek prihodkov nad odhodki

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2019 znaša 12.668,35 EUR. Presežek je posledica varčevanja na postavkah materialnih stroškov in storitev, saj si na ta način zagotovimo sredstva za nakup opreme v prihodnjem letu.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

Tabela 13: Sestava prihodkov/odhodkov v letu 2019 po vrstah dejavnosti (v evrih)

Vrste prihodkov/odhodkov	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje na trgu
1	2	3
Prihodki od poslovanja	1.724.258,02	
Drugi prihodki	5.546,30	
Celotni prihodki	1.729.804,32	592,50
Stroški blaga, materiala in storitev	482.752,73	
Stroški dela	1.214.398,21	
Amortizacija	16.642,03	
Drugi stroški	3.353,72	
Celotni odhodki	1.717.146,70	581,77
Presežek prihodkov	12.657,62	10,73

Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu znašajo 0,03 % celotnih prihodkov. Pridobljeni so s prodajo plišaste igrače Modri pes in prodajo vrečk.

Na osnovi Sodil za razmejevanje prihodkov in odhodkov po dejavnostih Mestne knjižnice Kranj se odhodki javne službe in tržne dejavnosti delijo po kriteriju razmerja med prihodki obeh dejavnosti. Pri odhodkih je izzeta amortizacija.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in v predhodnem obračunskem obdobju. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka, da je prišlo do prejema ali izplačila denarja in da je poslovni dogodek nastal. Prihodki so razčlenjeni v skladu z zakonom o računovodstvu ter z

enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019.

Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so razčlenjeni na

- prihodke za izvajanje javne službe,
- prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu,
- odhodke zaradi izvajanja javne službe ter
- odhodke zaradi prodaje blaga in storitev na trgu.

Tabela 14: Sestava prihodkov / odhodkov po načelu denarnega toka po vrstah v letu 2019 (v evrih)

Vrste prihodkov / odhodkov	Prihodki / odhodki tekočega obračunskega obdobja	Sestava prihodkov / odhodkov
1	2	3
I. SKUPAJ PRIHODKI	1.992.506,66	100,0
1. Prihodki za izvajanje javne službe	1.991.914,16	99,97
A. Prihodki iz sredstev javnih financ	1.742.008,99	87,4
a. Prej. sred. iz državnega proračuna	151.824,27	7,6
Prej. sred. iz drž. pror. za tek. por.	89.660,27	4,5
Prej. sred. iz drž. pror. za knj. gradivo	62.164,00	3,1
b. Prej. sred. iz občinskih proračunov	1.590.184,72	79,8
Prej. sred. iz obč. pror. za tek. por.	1.378.650,72	69,2
Prej. sred. iz obč. pror. za investicije	51.550,00	2,6
Prej. sred. iz obč. pror. za knj. gradivo	159.984,00	8,0
B. Drugi prihodki za izv. dej. javne službe	249.905,17	12,5
Prih. od prod. blaga in storitev	0,00	0,0
Drugi tekoči prihodki iz naslova izv. jav. sl.	231.336,20	11,6
Prejeta sredstva projekti	18.568,97	0,9
2. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	592,50	0,03
Prihodki od prodaje blaga in storitev	592,50	0,03
II. SKUPAJ ODHODKI	2.008.730,45	100,0
1. Odhodki za izvajanje javne službe	2.008.148,68	99,97
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.036.985,90	51,6
Plače in dodatki	904.681,84	45,0
Regres za letni dopust	42.161,71	2,1
Povračila in nadomestila	61.618,06	3,1
Sredstva za del. uspešnost	24.905,60	1,2
Sredstva za nadurno delo	-	0,0
Drugi izdatki zaposlenim	3.618,69	0,2
B. Prispevki delodaj. za socialno varnost	168.387,97	8,4
Prisp. za pokoj. in inv. zav.	82.507,66	4,1
Prisp. za zdrav. zavarov.	66.099,38	3,3
Prisp. za zaposlovanje	619,60	0,0
Prisp. za starševsko varstvo	932,64	0,0
Premije kolekt. dod. pok. zav.	18.228,69	0,9
C. Izdatki za blago in storitve	484.637,15	24,1
Pisarniški in spl. material in storitve	200.598,88	10,0
Posebni material in storitve	4.605,64	0,2
Energija, voda, kom. storitve in komunik.	88.586,59	4,4
Prevozní stroški in storitve	3.784,79	0,2
Izd. za službena potovanja	13.998,52	0,7
Tekoče vzdrževanje	100.628,65	5,0
Poslovne najemnine in zakup.	16.280,92	0,8
Drugi operativni odhodki	56.153,16	2,9
J. Investicijski odhodki	318.137,66	15,8
Nakup opreme	75.291,60	3,7
Nakup knjižničnega gradiva	242.846,06	12,1
2. Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	581,77	0,03
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim		0,0
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost		0,0
C. Izdatki za blago in storitve	581,77	0,03
III/2 Presežek odhodkov nad prihodki	16.223,79	-

Prihodki iz sredstev javnih financ predstavljajo 87,4 % prihodkov, drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe 12,5 %, prihodki od prodaje storitev na trgu pa 0,03 %.

Sestava odhodkov je naslednja:

- plače in drugi izdatki zaposlenim 51,6 %
- prispevki delodajalca za socialno varnost 8,4 %
- izdatki za blago in storitve 24,1 %
- investicijski odhodki 15,8 %
- odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 0,03 %.

Pojasnila k izkazu finančnih terjatev in naložb

Knjižnica nima finančnih terjatev in naložb.

Pojasnila k izkazu računa financiranja

Zmanjšanje sredstev na računih se nanaša na razliko med prihodki in odhodki iz denarnih tokov.

Tabela 15: Primerjava prihodkov / odhodkov po načelu denarnega toka v letu 2019 z načrtovanimi in predhodnim letom (v evrih)

Členitev kontov	NAZIV	PO NAČELU DENARNEGA TOKA			indeks	indeks
		realiz. 2018	načrt 2019	realiz. 2019	real 19 / načrt 19	real 19 / real 18
	I. SKUPAJ PRIHODKI (1 + 2)	1.943.830	1.986.899	1.992.506,66	100,3	102,5
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A + B)	1.940.958	1.986.899	1.991.914,16	100,3	102,6
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ	1.690.802	1.745.209	1.742.008,99	99,8	103,0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	85.098	89.660	89.660,27	100,0	105,4
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za knj. gradivo	58.525	62.164	62.164,00	100,0	106,2
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije					
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	1.337.654	1.381.851	1.378.650,72	99,8	103,1
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	51.311	51.550	51.550,00	100,0	100,5
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za knj. gradivo	158.214	159.984	159.984,00	100,0	101,1
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja					
del 7403	Prejeta sredstva iz drugih javnih skladov					
del 740	Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij					
del 7417	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU					
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	250.155	241.690	249.905,17	103,4	99,9
del 7102	Prejete obresti					
del 7100/1	Prejete dividende					
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	233.669	228.000	231.336,20	101,5	99,0
72	Kapitalski prihodki					
730	Prejete donacije					
787	Prejeta sredstva iz EU	16.486	13.690	18.568,97	135,6	112,6
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	2.872		592,50		20,6
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	2.872		592,50		
del 7102	Prejete obresti					
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja					
del 7202	Prihodki od prodaje OS					
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz naslova izvajanja JS					
	II. SKUPAJ ODHODKI	1.942.823	2.004.457	2.008.730,45	100,2	103,4
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	1.939.955	2.004.457	2.008.148,68	100,2	103,5
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.012.788	1.062.572	1.036.985,90	97,6	102,4
del 4000	Plače in dodatki	872.871	924.315	904.681,84	97,9	103,6
del 4001	Regres za letni dopust	39.460	41.406	42.161,71	101,8	106,8
del 4002	Povračila in nadomestila	63.767	63.500	61.618,06	97,0	96,6
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	26.769	30.000	24.905,60	83,0	93,0
del 4004	Sredstva za nadurno delo					
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	9.921	3.351	3.618,69	108,0	36,5
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	162.290	171.367	168.387,97	98,3	103,8
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	79.883	85.470	82.507,66	96,5	103,3
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	64.241	65.724	66.099,38	100,6	102,9
4012	Prispevek za zaposlovanje	581	556	619,60	111,4	106,7
4013	Prispevek za starševsko varstvo	906	927	932,64	100,6	102,9
4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	16.680	18.690	18.228,69	97,5	109,3
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	462.450	471.262	484.637,15	102,8	104,8
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	170.413	189.762	200.598,88	105,7	117,7
del 4021	Posebni material in storitve	560	4.700	4.605,64	98,0	822,4
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve, komunikacije	102.169	97.000	88.586,59	91,3	86,7
del 4023	Prevozni stroški in storitve	4.763	4.500	3.784,79	84,1	79,5
del 4024	Izdatki za službena potovanja	9.226	8.500	13.998,52	164,7	151,7
del 4025	Tekoče vzdrževanje in zavarovanje	101.788	95.000	100.628,65	105,9	98,9
del 4026	Najemnine in zakupnine	16.480	15.800	16.280,92	103,0	98,8
del 4027	Kazni in odškodnine					
del 4029	Drugi operativni odhodki	57.052	56.000	56.153,16	100,3	98,4
	J. Investicijski odhodki	302.427	299.256	318.137,66	106,3	105,2
del 4202	Nakup opreme	75.335	69.108	75.291,60	108,9	99,9
del 4203	Knjižnično gradivo	227.092	230.148	242.846,06	105,5	106,9
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	2.868,00	0,00	581,77		20,3
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prod.	1.889				0,1
del 401	B. Prispevki delodajalca za socialno varnost iz naslova pr.	304				0,3
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in	675		581,77		86,2
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	1.006				0,1
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		17.558	16.223,79	92,4	

Na prihodkovni strani je realizacija za 0,3 % višja od načrtovane. Beležimo skoraj 100 % realizacijo na prihodkih iz sredstev javnih financ. Drugi prihodki za izvajanje javne službe so nekoliko višji zaradi prejema odškodnine zavarovalnice za steklo, nekaj manjši je priliv pri plačilih uporabnikov knjižnice. Med drugimi tekočimi prihodki so evidentirani tudi prihodki Javne agencije za knjigo, medknjižnična izposoja, stroški uporabe dvorane. Višja so tudi sredstva projektov, saj smo prejeli del sredstev za nov projekt CROSS. Zaključil se je projekt Family literacy works, za katerega smo prejeli sredstva v načrtovanem obsegu, za projekt Cultural heritage smo prejeli drugi in tretji obrok.

Glede na leto 2018 so prihodki iz sredstev javnih financ višji za 3 %. Povišanje je posledica dviga mase plač. Sredstva iz državnega proračuna so se povišala na postavki knjižničnega gradiva in osrednjih območnih nalog. Drugi prihodki so na ravni iz leta 2018.

Odhodki so višji od načrtovanih za 0,2 %. V letu 2019 je bilo zopet več bolniških odsotnosti, tako v breme knjižnice kot tudi v breme ZZZS, le-ta pa evidenčno niso vodena v poslovnih knjigah. Daljšo bolniško odsotnost smo delno nadomestili z zaposlitvijo za krajši delovni čas. Izplačali smo manj sredstev za delovno uspešnost kot je načrtovano, v glavnem gre za delo na projektih in delno iz naslova bolniških odsotnosti. Evidentirani sta dve jubilejni nagradi. Prispevki za socialno varnost so za 1,7 % nižji od načrtovanih.

Za 2,8 % so višji izdatki za blago in storitve, najvišji delež je pri izdatkih za službena potovanja, kar je povezano z vključenostjo v mednarodne projekte. Na postavki investicijskih odhodkov beležimo 6,3 % povišanje, saj smo iz lastnih sredstev namenili več za nakup knjižničnega gradiva. V letu 2019 so poravnane tudi delno investicije iz leta 2018.

Glede na leto 2018 beležimo povečanje na stroških dela in posledično na postavkah prispevkov. Najvišji odstotek je pri zdravniških pregledih, ostale postavke se gibljejo v podobnih zneskih. Ni večjih odstopanj, kar velja tudi za investicijske odhodke.

Po denarnem toku je presežek odhodkov nad prihodki v višini 16.223,79 EUR.

Pojasnilo v zvezi z izračunom presežka po Zakonu o fiskalnem pravilu

Skladno s 77. čl. ZIPRS1718, UL RS 80/16 institucionalne enote sektorja države, ki so v skladu z opredelitvijo v 4. čl. 2. točke člena ZFisP uvrščene v sektor S.13, morajo presežke porabljati skladno s 5. členom ZFisP.

Upoštevajoč 5. točko omenjenega zakona ugotavljamo, da po tej metodi izračuna nimamo presežkov.

Letno poročilo za leto 2019 bo Svet Mestne knjižnice Kranj obravnaval na seji dne 02. 03. 2020.

Poslovno poročilo je pripravila Breda Karun, direktorica

Računovodsko poročilo je pripravila Tina Kokalj Grebenc, računovodja